ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

50 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

ВТОРНИК | 19 СЕПТЕМВРИ | 2017 ГОДИНА/27 | БРОЙ 183 (7780)

АНАЛИЗ

Крум Лазаров: Имаме политикани, нямаме държавници 8

БЕЗЛЮДИЕ

Над 60% от имотите в някои сгради в центъра на София са необитаеми 5

Борисов готов за война с Москва, ако НАТО каже

Русия не е заплаха, а стратегическа възможност за европейска България, смята Корнелия Нинова

Бойко Борисов призна, че е готов да обяви война на Русия, ако НАТО поиска това. В коментар за доклада за националната сигурност, в който Москва е обявена за заплаха, той се оправда, че това било позиция на НАТО, чийто член е България. В доктрината на НАТО основната заплаха е Русия - това съм казал, това пише в доклада, това го пишеше и миналата година, заяви премиерът.

Русия не е заплаха, а стратегическа възможност за европейска България, категорична е Корнелия Нинова. Тя даде примери с други страни членки на НАТО като Германия, Франция, Унгария и Гърция, чиито лидери определят Русия като партньор. Това са лидери, които знаят какво е национален интерес и как се брани той, смята Нинова.

2

АКТУАЛНО

Математическата по пътя на Класическата 6

Акад. Васил Казанджиев със Специалната награда на София за култура 19

Фенове на ЦСКА-Сф с подписка срещу съдията депутат от ГЕРБ 23

Снимка БГНЕС

За пореден път старозагорци опитват да защитят парка "Бедечка" с палатков протест. Те настояват застрояването на зелената площ да бъде забранено и са подготвили поредица инициативи, с които да спечелят поддръжници за каузата си

4

НЯКОЛКО ДУМИ

Валентин ГЕОРГИЕВ

МИШОКЪТ ДОКТРИНЕР

Да търсиш смисъл в монолозите на Бойко Борисов по телевизиите отдавна е кауза пердута. Пред нас вече е един напълно изчерпан човек, отегчен от всичко и всички. Скача като пчеличка от тема в тема, без да довършва започнатото, хвали се на поразия и си вярва като малко дете. А всъщност в очите на все повече хора изглежда като бита карта, която дори не крие своята зависимост и подчиненост на външни "началници". След последните му изявления за Русия и ролята ни на безгласна буква неговата управленска безпомощност взе да избива и на самосъжаление.

"Като военна доктрина да говориш, че Русия не ни е враг, а да си в НАТО, е противоречащо си... ние участваме с доктрините си в НАТО. Ако стане война, ще се бием на страната на НАТО..." С това откровение Борисов удари в земята всички свои "партньори" и предшественици. За наш огромен срам той стана първият премиер на страна член на Алианса, открито декларирал готовност да воюва срещу Русия!

Знае ли Борисов на кого принадлежат думите: "Ако изпратя българска войска на Източния фронт, то тя ще премине при руснаците заедно с духовата музика!" Знае ли, че дори авторът им Борис Трети отказа да се подчини на Хитлер и въпреки натиска прояви достойнство и чувство за национална "доктрина".

Стр. 7

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА ВТОРНИК 19 СЕПТЕМВРИ 2017

КОРНЕЛИЯ НИНОВА:

Русия е стратегическа възможност за европейска България

Бойко Борисов се оправдава с НАТО, иска обаче руски туристи у нас

Корнелия Нинова изрази категоричната си позиция, че не приема Русия като заплаха. Лидерът на БСП публикува в социалните мрежи мнението си по доклада за националната сигурност, изготвен от правителството на Бойко Борисов. Русия не е заплаха, а стратегическа възможност за европейска България, заявява Нинова. Становището й дойде малко след като Борисов оправда крайната позиция на кабинета с НАТО.

"Да поразсъждаваме: Германия е член на НАТО от 1955 г. Но на среща с г-н Путин през 2017 г., г-жа Меркел заявява: "Русия е важен наш партньор". Франция е от държавите, основали НАТО, но на среща през 2017 с г-н Путин г-н Макрон казва: "Нито един важен проблем в света не може да бъде решен без Русия. Бих искал сътрудничеството между двете държави да бъде засилено". Унгария е член на НАТО от 1999 г. На среща в Москва с г-н Путин г-н Орбан прави следното изявление: "Русия по никакъв начин не е заплаха, нито враг на Унгария". Гърция е член на НАТО от 1952 г. На среща между г-н Путин и г-н Ципрас, последният заявява: "Гърция и Русия имат голямо бъдеще. Наш стратегически избор е да укрепваме връзките с Русия." Кое е общото и кое е различното между тези държави с техните лидери и нашата с министър-председател Борисов? Общото - всички са членове на НАТО и споделят доктрината му. Различното - това са лидери, които знаят какво е национален интерес и как се брани той", обобщава Нинова.

По-рано вчера при официалното откриване на офис на Европейската инвестиционна банка в София пред президента на ЕИБ Вернер Хойер, Борисов коментира и доклада на кабинета за националната сигурност. След като България е член на НАТО и след като НАТО като основен противник, военен, приема Русия, нашата отбранителна доктрина е насочена срещу тях, оправда се премиерът. "Ние провеждаме сухопътни учения навсякъде в Европа, както и в България, цяло лято. Така че в доктрината на НАТО основната заплаха е Русия - това съм казал, това пише в доклада, това го пишеше и миналата година", продължи да философства той. Премиерът опита да смекчи ситуацията с текстовете, които казвали, че трябва да работим добре, за да има руски туристи и интерконектор с Русия за европейския газов хъб. В доклада военните са отразили това, което имаме като заплаха, ако стане война, защото тогава България става цел, като член на НАТО и на всички това е ясно, апокалиптично прогнозира премиерът.

Мая Манолова подава петиция в ЕП за стандарт за храните

Смятам да подам петиция в ЕП, с която да покажем, че българите не приемат двойни стандарти на хранителните продукти и да настояваме за европейско законодателство за определянето им. Това заяви омбудсманът Мая Манолова вчера на обществената дискусия "Европа на два стандарта при храните - защитени ли са правата на българските потребители". Тя уточни, че и сега има изисквания продуктите да са безопасни и на етикетите да бъде отразено съдържанието им, но няма забрана за продаването на един и същи продукт с различни показатели в различните страни. Необходимо е да бъде създаден ясен механизъм за контрол и да има сериозни санкции срещу нарушителите, подчерта Манолова. Според омбудсмана наличието на двойни стандарти на храните е не само дискриминация, но и обида за българските граждани. В момента сме заплашени от това към заплахата "Европа на две скорости", да се добави и "Европа на два стандарта", твърди тя.

Манолова припомни, че потребителско проучване в Берлин, Виена и София е показало, че храни, включително и за деца, у нас са с доста по-висока цена. Тя даде пример с детско пюре, което в София се предлага с по-високо съдържание на олио. У нас то е 3,4%, а на Запад е 0,9%. Българчетата пият със 147% по-скъп детски сок в София, отколкото в Берлин. Петицията беше подписана освен от омбудсмана, и от министъра на земеделието и храните Румен Порожанов, от евродепутати и от участници в дискусията.

Коментар стр. 7

Цацаров смята, че Радев е достатъчно мъдър, за да реши за шефа на ВАС

Нещата се движат по Конституция, избор има, оттук нататък на ход е президентът. Президентът е достатъчно мъдър, за да вземе най-правилното решение. Каквото и решение да вземе, който и да го възприеме за правилно или неправилно, то подлежи на изпълнение. Така главният прокурор Сотир Цацаров коментира изявлението на Румен Радев, който в събота коментира дали ще подпише указа за назначаването на новоизбрания председател на ВАС Георги Чолаков. Както ДУМА вече писа, държавният глава заяви, че е най-логично новият председател на ВАС да се избира от новия състав на ВСС. Старият състав на ВСС вече излъчи своя кандидат, ако му дадем шанс да бъде потвърден и от новия състав на ВСС, то тогава неговият авторитет ще бъде още по-голям, обясни тогава президентът.

Цацаров каза вчера, че всеки избор, извършен от легитимен орган, е легитимен. На въпрос какво очаква да се случи с председателя на ВАС, главният прокурор заяви, че "ще се случи това, което прецени държавният глава". Той помоли да не го карат да предрича ходовете на президента. Процедурата е такава, негово пълно право е да реши всичко онова, което е в правомощията му по конституция, лаконичен бе Цацаров.

Полицаите възмутени от изцепка на вътрешния министър

Синдикалната федерация на служителите в МВР изпрати писмо до премиера Бойко Борисов във връзка с изказване на вътрешния министър Валентин Радев. От федерацията очакват позиция на премиера заради поредната изцепка на Радев, който на 13 септември заяви: "Синдикатите да не ни притискат. Ако го правят и аз ще правя обратното". В отговор на напълно законни синдикални действия това звучи като зле прикрита заплаха, смятат от синдиката. "Подкрепяте ли такова изказване, споделяте ли подобно поведение и бихте ли застанали зад такива действия на министър от вашия екип? Настояваме за вашето становище, с оглед заявената от вас демократична ориентация на държавата, членството на България в европейското семейство и предстоящото председателство на Съвета на ЕС от държавата ни", настояват от СФСМВР. Синдикалистите предупреждават, че ако не получат удовлетворително обяснение на тази "изтървана" реплика, си запазват правото да сезират компетентните български и европейски институции.

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Цацаров присъства на откриването на новата сграда на Софийския районен съд и Софийската районна прокуратура. Те се нанесоха в бившето "веонно НДК" след дълъг и скъп ремонт на сградата

МЪЖ ИЗВАДИ ПИСТОЛЕТ СЛЕД ЗАБЕЛЕЖКА ЗА НЕПРАВИЛНО ШОФИРАНЕ

Мъж е размахвал пистолет след забележка за неправилно шофиране. Инцидентът станал в неделя следобед в София, до светофара на "Цариградско шосе" и "Горубляне". Димитър Бояджиев и семейството му се прибирали по магистрала "Тракия" към София. Край Ихтиман били притиснати от изпреварващ отдясно автомобил. "Реших да остана в най-лявата лента, за да не попреча на неговото движение. В момента, в който колата се изравни с мен, започна да навлиза в моята лента, опитвайки се да ме избута към мантинелата. Намалих, пропуснах го и продължих след него с идеята да заснемем номера му и да подам жалба", обясни Бояджиев. Той твърди, че автомобилът продължил да притиска и други коли.

Бояджиев твърди, че решил да спре и да разговаря с шофьора, след като видял многобройните му нарушения. "В момента, в който започнахме да викаме на водача защо засича хората по пътя си, той извади пистолет, слезе от автомобила и го насочи срещу нас. Човекът с мен го попита какво прави и му каза, че е полицай. Той му отговори, че също е полицай, но така и не се легитимира. Стана суматоха, съпругата ми снимаше. Той прибра оръжието", разказва Бояджиев.

Почина Видинският митрополит

След продължително боледуване се представи в Господа Негово Високопреосвещенство Видинският митрополит Дометиан, съобщиха вчера от Светия синод. Светското име на митрополита е Димитър Попвасилев Топузлиев. Роден е на 11 ноември 1932 г. в с. Хасовица, Смолянско. Дометиан има множество специализации в богословски институции по целия свят. На 26 юли 1987 г. е избран за Видински митрополит. В следващите дни Светият синод ще се събере на извънредно заседание и ще определи деня и часа на опелото и погребението на митрополита.

Инспекторатът към ВСС с идеи за законодателни промени

Главният инспектор Теодора Точкова изпрати предложенията на Инспектората към ВСС за промени в Закона за съдебната власт. От правната дирекция на звеното уточняват, че идеите целят преодоляване на част от проблемите при проверките на имуществените декларации на магистратите.

Предлага се в ЗСВ изрично да е регламентирано, че в декларациите за имущество и интереси магистратите декларират съгласие Инспекторатът към ВСС да има достъп до фактите и обстоятелствата, съставляващи банкова тайна. ИВСС ще иска разкриване на банкова тайна само за магистратите, които не са декларирали писмено своето съгласие. Предлага се и срокът за проверка на имуществените декларации на магистратите да е шестмесечен, а не тримесечен. Сред идеите е на административно наказване за неподаване на имуществена декларация да подлежат и вече бивши съдии, прокурори и следователи, загубили статута на магистрат към момента на изтичане на срока за подаването на декларациите.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 19 СЕПТЕМВРИ 2017

„БСП успя да си върне монопола в лявото пространство. През последните няколко месеца никой не е чул какво става в АБВ, в „Движение 21“, в партията на Георги Кадиев“

ПОЛИТОЛОГЪТ ДИМИТЪР ГАНЕВ

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ:

Неприемането ни в Шенген е скандална дискриминация

Евродепутатите-социалисти откриха свой информационен офис в Ямбол

Няма пречки България да стане част от шенгенското пространство, категоричен е Станишев

Лидерът на Партията на европейските социалисти Сергей Станишев определи негативните изявления на германския министър на вътрешните работи Томас де Мезиер за приемането на страната ни в Шенген като “скандална дискриминация и антиевропейско поведение”. Оценката си Станишев даде при откриването на информационния офис на евродепутатите социалисти в Ямбол. Припомняме, че преди дни германецът обяви, че е против бързото приемане на държави от ЕС като Румъния или България в зоната без граничен контрол. Изявлението на Мезиер последва ежегодната реч “За състоянието на ЕС” на председателя на ЕК Жан-Клод Юнкер, който беше категоричен, че двете страни трябва да бъдат приети в Шенген. Юнкер дори призова за премахване на граничния контрол между държавите членки. Станишев заяви, че приветства позицията на Юнкер и че няма пречки България да стане част от шенгенското пространство. Той информира и за писмото, изпратено от над 50 евродепутати до украинския президент Петро Порошенко с искане да наложи вето на приетия от парламента закон, с който се ограничава възможността на малцинствата в Украйна да се обучават на своя майчин език.

На церемонията при отриването на офиса на евродепутатите социалисти присъстваха много граждани, младежи и представители на неправителствени организации. Основната цел е да съдейства за по-тясна връзка с ЕП, да дава възможност гражданите на областта да поставят своите проблеми, предложения и мнения директно пред членовете на делегацията на българските социалисти в Брюксел. Станишев изрази надежда офисът да е много деен, в полза на всички, които имат нужда от информация каква политика водят социалистите в ЕС, както и за европейските програми и възможности.

На откриването присъстваха и депутатите от “БСП за България” Кристиан Вигенин и Николай Пенев, членовете на НС на БСП Атанас Мерджанов и Румен Банков, областният лидер Митко Андонов, общинските председатели на БСП от областта, кметове и общински съветници.

Преди офисът да отвори врати, Станишев посети археологическия резерват “Тракийски и античен град Кабиле”, един от 100-те национални туристически обекта, както и най-новия строителен хипермаркет в Ямбол, за да се запознае с новата инвестиция на местния бизнес и с проблемите, които произтичат главно от недостига на качествена работна сила. По-късно Сергей Станишев взе участие в инициативата на община Тунджа “Семейството създава победители”. Пред изложба от фотоси кметът Георги Георгиев връчи на петима изявени ученици еднократни парични премии. Посещението на президента на ПЕС в Ямбол завърши със среща с граждани в препълнената зала на община Тунджа.

Йотова очаква българчетата в Сърбия да учат майчин език и в предучилищната

За нас ще бъде много важно, ако следващата година децата тук и в предучилищна възраст изучават майчиния си език. Това каза вицепрезидентът Илияна Йотова след откриването на бюст-паметник на поета и революционер Христо Ботев в едноименното основното училище в сръбския град Димитровград. “Конституцията и законите на Сърбия дават големи права на малцинствата и на българското малцинство. Правото на образование на майчин език е постановено от редица документи и конвенции, но най-важното е желанието на една страна да даде това право - правото на вероизповедание, правото на медии. Чакаме с нетърпение и новия ви закон за медиите, където ще има още по-голяма възможност да има медии на майчин език. Това е важно, това е днешният свят - колкото повече свободи, толкова по-развити народи и нации ще има”, обърна се Йотова към представителите на официалните власти в Сърбия.

“България е пълноправен член на ЕС. Българският език е един от официалните езици на Европа. Направете така, че децата да учат красивия ни език, защото това е тяхното бъдеще”, обърна се и към учителите Йотова. Тя е убедена, че директорът на училището ще намери за догодина още по-добър подход, за да има паралелки на български език.

Вицепрезидентът призова децата да четат стиховете на Ботев, защото ще ги научат как се обича Родина и как може да се жертваш в името на любовта за свобода.

БСП в София и „Шалом” подготвят годишнината от спасяването на българските евреи

Днес ИБ на Градския съвет на БСП в София и Изпълнителното бюро на ОЕБ “Шалом” ще проведат работна среща. На нея ще бъдат обсъдени възможностите за сътрудничество по отбелязването на 75-та годишнина от спасяването на българските евреи и почитането на паметта на депортираните евреи от Беломорска Тракия, Вардарска Македония и гр. Пирот. “Шалом” ще представи идеите си как българската еврейска общност може да помогне за Председателството на Съвета на ЕС през първата половина на 2018 г.

Срещата ще се проведе от 18 ч. в конферентната зала на Еврейския културен дом на бул. “Александър Стамболийски” 50.

ПРЕДСТОЯЩО

Днес от 15 до 17 часа лидерът на БСП в София и председател на групата на БСП в СОС Калоян Паргов ще бъде на разположение на софиянци в постоянната приемна на ул. “Леге” 10, етаж 1. Желаещите могат да се запишат предварително на телефон 02/987 20 86.

РАЙОНЕН СЪВЕТ НА БСП „Младост” - София

Днес от 18.30 часа, в клуба на БСП, “Младост” 1, бл. 76 ще се проведе СРЕЩА с БОРИС ЦВЕТКОВ, съветник в СОС.

Доц. Георги Йорданов подари картинен речник на второкласници

Депутатът от “БСП за България” доц. д-р Георги Йорданов подари вчера картинен речник на второкласниците от ОУ “Пенчо Славейков” в пловдивския квартал “Столипиново”. Чрез помагалото децата могат да запаметят определени думи от текстове по български език и литература и “Около свят”. Социалистът се срещна с директора на учебното заведение Екатерина Делинова и обсъди с нея най-горещите проблеми на образованието, здравното, екологичното, гражданско и интеркултурно образование.

Доц. Йорданов пожела на учениците да учат много, за да реализират мечтите си, и приветства иновациите, реализирани от Делинова и нейния амбициозен екип. Посещението на депутата съвпадна с честването на Деня на мира в училището, който бе съпътстван от символичното пускане на бели гълъби.

НАЦИОНАЛНИЯТ СЪВЕТ НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ ВИ КАНИ НА

ВЕЧЕР на АНЖЕЛ ВАГЕНЩАЙН

На Анжел Вагенщайн ще бъде връчена НАГРАДАТА НА НС НА БСП ЗА ПОЛИТИЧЕСКА ЖУРНАЛИСТИКА И ПУБЛИЦИСТИКА „ГЕОРГИ КИРКОВ-МАЙСТОРА” ЗА 2017 ГОДИНА, с която той бе удостоен в навечерието на Националния събор на БСП „Бузлуджа 2017”.

Ще бъде показан документалният филм „АНЖЕЛ ВАГЕНЩАЙН: ИЗКУСТВОТО Е ОРЪЖИЕ” (2017) на режисьорката Андрея Саймън от американската филмова студия „Аркадия”. Очакваме Ви на 20 септември 2017 г., сряда, от 18.00 ч. в Националния клуб на БСП, ул. „Позитано” №20

www.duma.bg

ДУМА ВТОРНИК 19 СЕПТЕМВРИ 2017

Защитници на „Бедечка” с нов палатков лагер пред общината

На нетрадиционен протест старозагорци събират подписи до арменския поп

Защитниците на парка “Бедечка” отново правят палатков лагер пред сградата на общината в Стара Загора. Снощи те се събраха на пореден протест.

“Искаме да изразим нашето несъгласие срещу това, че вече година и половина само чуваме обещания, а посоката на местните политици се сменя ту към спасяване на парка, ту към неговото унищожаване”, заяви Любомира Райкова от “Запазете Бедечка”.

Поредният протест ще премине като 24-часов сатиричен маратон. Те са подготвили огнено шоу, за да покажат, че мястото на огъня не е в парка, след като преди няколко дни пожар едва не изпепели кипарисова гора в “Бедечка”. В програмата са предвидени общинска жмичка, подписка до арменския поп, ново издание на играта монополи с наслов “Застрой парка”, нов вариант на стражари и апаши, вдъхновен от опитите на собственици на терена да гонят защитниците на парка, ходене по тънко въже и много други. Организаторите призовават старозагорци да се присъединят и да разпънат палатка в защита на зелената площ.

Защитниците на парка припомнят, че точно преди година с единодушно решение Общинският съвет е поел ангажимента за спасяването на парка и смяна на Общия устройствен план, но след това е започнало сформиране на комисии и експертни съвети. В тях гражданите не са били допуснати, а посоката е била към унищожаване на половината парк. Това принудило защитниците на “Бедечка” отново да поискат пълното запазване на зелените площи от общинските съветници при гласуването на Нов устройствен план на сесията на 28 септември. Инициативите на протеста ще бъдат интересни и разнообразни, допълни Любомира Райкова.

На сесия в края на месеца предстои да бъде гласувано запазването на парка с нов Общ устройствен план. На собствениците на терени ще бъдат дадени други имоти, но немалка част от парка остава застрашена. Организаторите на протеста искат гаранции, че в новия ОУП няма да се отредят нови петна за строителство в последния момент и няма да се издават нови разрешителни. Най-застрашени са околностите на Стария чинар в сърцето на парка, където вече са построени няколко кооперации.

Общественици срещу изучаването на „Декамерон” в осми клас

В открито писмо обществени се обявяват срещу изучаването на произведението на Джовани Бокачо “Декамерон” в осми клас. Те изразяват безпокойството си от перспективата децата в осми клас да изучават определени пасажи от произведението. Според участниците в подписката е твърде смущаващо и скудоумно учителите по литература да анализират с учениците части от “Декамерон”. Те припомнят, че преместването на произведението от десети в осми клас е в резултат от поредната смяна в учебните програми.

В инициираната от фондация “Тангра ТанНакРа” подписка са се включили акад. Георги Марков, акад. Иван Радев, проф. Пламен Павлов, проф. Илия Тодев, проф. Пенка Радева, проф. Тодор Попов, учители и др. Писмото с изразеното недоволство е адресирано до министъра на образованието, Синдиката на българските учители, комисията по образование и Държавната агенция за закрила на детето.

В писмото се казва, че изучаването на произведението е “грубо посегателство срещу психиката на детето и подлежат на съдебно преследване онези, които са допуснали това произведение да бъде предмет на изучаване в средното българско училище”. Авторите на писмото очакват спешна реакция от МОН.

Затягат режима на водата в Севлиево, ще я има едва 5 часа

ВиК “Бяла” в Севлиево затяга режима на водата в града. Поради усложняване на метеорологичната обстановка и минималните количества останала вода във водоемите, водата ще се подава само вечер от 18 до 23 часа. Режимът за селата от общините Севлиево и Габрово не се променя.

За селата Търхово, Ловнидол, Крушево,Идилево, Добромирка и местността Севлиевски лозя има осигурени водоноски, които се зареждат ежедневно с вода за питейно-битови нужди на населението.

Мъж изостави 6-годишния си син в парк

27-годишен мъж е задържан в Районното управление на МВР в Кърджали, след като оставил без надзор и грижи малолетното си дете. Около 18 часа в петък мъжът завел 6-годишния си син в парк “Простор” на разходка и си тръгнал, съобщиха вчера от ОДМВР в Кърджали.

След подаден сигнал в полицията момчето е прибрано, а служители от Отдела за закрила на детето предприели действия по настаняването в Център от семеен тип. Криминална полиция продължава работата по случая.

Набират 2566 млади висшисти за 9 месеца работа в администрацията

Процедурата за набиране на кандидати за работа в публичния сектор по програма “Старт на кариерата” започна вчера. От Агенцията по заетостта уточняват, че програмата дава възможност на безработни висшисти до 29 г. да работят 9 месеца в централни институции, министерства, агенции, областни и общински администрации и да натрупат трудов стаж и опит по специалността си.

Документи се приемат до 9 октомври включително във всички бюра по труда. От обявените 2566 работни места 1863 са в централни институции и техните поделения в страната - НС, МС, институцията на омбудсмана, 18 министерства, държавни агенции, комисии, дирекции и други държавни институции.

Областните администрации са обявили 56 работни места по програмата “Старт на кариерата”. Младите висшисти могат да избират и сред 647 места, обявени от 226 общински администрации. Търсят се предимно младежи, завършили право, икономически и технически специалности, администрация и управление, социални дейности, информатика и компютърни науки, архитектура, строителство и геодезия и др.

Пълният списък на работните места, процедурите, реда, условията и необходимите документи за кандидатстване могат да се намерят на официалната интернет страница на Агенцията по заетостта и на информационните табла във всички бюра по труда.

Трамвай с номер 7 дерайлира вчера сутринта на бул. “Скобелев”. Заради това временно бе променено движението по трамвайните линии 1, 6 и 7. Пострадали няма

РАЗДАВАТ ПРАЗНИЧЕН ОБЯД НА БЕДНИТЕ В СВИЩОВ

По инициатива на кмета Генчо Генчев за втора поредна година община Свищов осигурява празничен обяд на нуждаещите се възрастни и социално слаби хора по случай празника на града, съобщиха вчера от местната администрация.

На 22 септември от 12 ч. пред църквата “Света Троица” ще бъде раздадена храна на всички граждани в неравностойно положение. Обядът ще включва топла свинска супа, ориз със зеленчуци, наденица и кюфте. Всички възрастни и социално слаби жители, които желаят да се възползват от празничния обяд, трябва да си носят съдове, за да го занесат в домовете си.

EUR: 1.95583 GBP: 2.21616 ⇩ USD: 1.63695 ⇧ CHF: 1.70606 ⇧

ДУМА

ВТОРНИК 19 СЕПТЕМВРИ 2017

Расте броят на пустеещите апартаменти в София

Над 60% от имотите в някои сгради в центъра на столицата са необитаеми

Въпреки растящото търсене на имоти в столицата, броят на жилищата с т.нар "тъмни прозорци" расте. Все повече апартаменти в централните райони са необитаеми и пустеят, като в определени сгради техният дял надминава 60%. Те са извън пазара на недвижими имоти и това се отразява негативно не само на съотношението търсене-предлагане, но и състоянието на сградния фонд и облика на града. Именно "тъмните прозорци" ще определят бъдещето на пазара в централните райони на столицата, коментира Люба Атанасова, изпълнителен директор на агенция за недвижими имоти "Имотека". Според нея старата архитектура в София трябва да се поддържа и да няма пустеещи апартаменти, за да може да се превърне града в атрактивен.

Вдъхването на живот на такива жилища, било чрез отдаване под наем или смяна на собствеността, неизбежно ще доведе до тяхното реновиране. Основна пречка за това е собствеността на тези имоти, а второстепенна е липсата на коректна документация. Собствениците, които се явяват пасивни притежатели, най-често са наследници на имота. А когато наследникът е повече от един, трудно се стига до консенсус какви действия да се предприемат. При някои жилища има проблеми с уреждането на правото на собственост - от липсващи или трудни за проверка нотариални актове до новопоявили се завещания, и това бави или прави невъзможни продажбите. Има и такива, които задържат апартаментите си умишлено в очакване на по-подходящ момент за продажба. Собствениците трябва да са наясно, че дори да станем свидетели на значителен ръст на цените на имотите, което не очакваме, стойността на един амортизиран имот в рушаща се сграда няма как да се покачва. Ако едно жилище няма да се ползва или отдава под наем, по-разумно е да се продаде, препоръчва Люба Атанасова. Пустеещите апартаменти пречат на нормалното поддържане на сградата, тъй като се затруднява събирането на входни такси и суми за ремонти.

В същото време обаче търсенето в центъра става все по-силно заради интереса на инвеститори към краткосрочно отдаване под наем. В интересните за отдаване райони апартаментите имат много висока ликвидност и бързо намират купувачи. По данни на "Имотека" сделките с българи, живеещи в чужбина, бележат сериозен ръст спрямо миналата година. Очертават се два типа купуващи - едните търсят по-добра доходност за спестяванията си спрямо банковите депозити. А в момента възвръщаемостта от инвестиция в жилищни имоти в София може да достигне 5-7% при дългосрочен наем. Вторият тип купувачи обмислят връщане в родината и търсят жилище за лично ползване.

ПРОЦЕДУРАТА ЗА ПРОДАЖБАТА НА ЧЕЗ БИЛА СПРЯНА

Процедурата за продажбата на ЧЕЗ е спряна, заяви вчера в Перник министърът на енергетиката Теменужка Петкова. Сделката е изцяло в рамките и компетентностите на чешката държава, припомни министърът. "Това, което аз знам, е, че тази процедура е спряна - дали временно, дали постоянно, но независимо от това какво ще реши чешката държава, определеният за купувач ще трябва да бъде проверен и от нашия регулатор", заяви Петкова.

Нанков успокоява, че водата ще поскъпва плавно

В момента се изработва дългосрочна стратегия за финансиране на водния сектор заедно със Световната банка и ще се избере този модел, който е най-подходящ за нашите условия, а българските граждани трябва да бъдат спокойни - няма да има драстично повишаване на цената на водата, това ще става плавно. Това заяви вчера министърът на регионалното развитие и благоустройството Николай Нанков на конференция за устойчиво използване на водите в България.

След настоящия програмен период 2014–2020 г. средствата за ВиК инфраструктура от еврофондовете ще бъдат силно ограничени. Ще се премине от грантово финансиране, което в момента е основният източник на финансов ресурс за ВиК отрасъла, към отпускане на нисколихвени кредити и към предоставяне на банкови гаранции, каза Нанков. Той посочи, че над 90 хил. км е общата дължина на линейната ВиК мрежа в страната, или колкото 233 магистрали „Тракия".

БАБХ: Само натуралният оцет става за туршии

В сезона на туршиите от Българската агенция по безопасност на храните предупреждават да четем внимателно етикетите на различните марки оцет, които се продават в магазините. Подходящ за туршии е единствено натуралният оцет, който съдържа много полезни вещества - аминокиселини, феноли и други. В него може да има единствено Е 150 - карамел, и това трябва да е посочено върху етикета. Използването на калиев перманганат, който е силен окислител, е абсолютно забранено.

Имитиращите продукти трябва да се избягват. На техните етикети пише, че това са овкусители, подкислители, подправки за туршии и други. Те съдържат основно синтетична винена киселина, означена с Е 260, комбинирана с оцветители и аромати. Тези продукти не са подходящи за консервиране на зеленчуци. Причината е, че с тях ферментацията не може да с извърши и туршиите се развалят.

Бизнесът готви жалби до ВАС, КЗК и ЕК заради газовите такси

Индустриалните потребители на природен газ продължават да настояват да се отложи въвеждането от 1 октомври 2017 г. на новия тарифен модел за таксите за пренос на природния газ според точката на вход и изход и срока на доставка. Бизнесът предупреждава, че ако новите цени станат факт, те най-вероятно ще бъдат обжалвани както пред Върховния административен съд (ВАС), така и пред Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) и пред Европейската комисия, тъй като нарушават правилата на конкуренцията, давайки ценови промоции на "Газпром". Това става ясно от думите на Константин Делисивков, изпълнителен директор на Българската федерация на индустриалните енергийни консуматори (БФИЕК) и бивш служебен зам.-министър на енергетиката пред "Медиапул".

Очаква се новите цени да бъдат приложени от началото на идния месец. Енергийният министър Теменужка Петкова обяви, че ако новият тарифен модел не влезе в сила, това би коствало на държавата ни наказателна процедура от ЕК, заради невъвеждане на европравилата за изчисляване на таксите за пренос на природния газ. Според бизнеса методологията на КЕВР, по която се пресмятат разходите на газовия оператор за преноса на суровината, нарушава конкуренцията и блокира свободното развитие на газовия пазар.

ДУМА®

Абонамент 2017

ЦЕНИ:

1 месец – 9,00 лв.

3 месеца – 27,00 лв.

АБОНАМЕНТ САМО ЗА ПЕТЪЧНИЯ БРОЙ:

1 месец – 3,00 лв.

3 месеца – 9,00 лв.

Можете да се абонирате в:
"Български пощи" АД до 15.IX.2017 г.,
"Доби прес" ЕООД до 28.IX.2017 г.
и редакцията на в–к ДУМА до 20.IX.2017 г.
на ул. "Позитано" 20А.
За повече информация:
тел.: 02 97 05 203 и 02 97 05 208

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 19 СЕПТЕМВРИ 2017

Мъглата около европарите за наука се сгъстява

Оперативната програма на МОН май затъва в блатото

Оперативната програма на МОН "Наука и образование за интелигентен растеж" (ОПНОИР) очевидно няма да заработи и през септември, поне в частта ѝ за науката. През юли министър Красимир Вълчев обяви, че е възможно дирекцията в МОН, която досега управляваше програмата, да бъде трансформирана в самостоятелна изпълнителна агенция към министъра, която може да заработи още през септември. На сайта на МОН наистина бе обявен проект за трансформирането на управителния орган на ОПНОИР в агенция, обаче срокът за общественото му обсъждане е до 2 октомври т.г. Дори проектът веднага да бъде одобрен от Министерския съвет, няма как новият управляващ орган, който се появява в средата на програмния период 2014-2020 г., да започне да действа без одобрение от Европейската комисия. той трябва да бъде акредитиран да се разпорежда със средствата. Освен това от одобрението на ЕК за новата агенция зависят дейностите по цялата ОПНОИР, т.е. и в частта ѝ за образованието. Така че перспективите са оперативната програма да възобнови работа най-рано през ноември, но и това е малко вероятно, защото процедурите в ЕС отнемат време. И ако в областта на образованието Брюксел може да "отпуши" междинните плащания все пак побързо, то в раздела за науката нещата изглеждат все по-плачевни. Проблемът е, че според одобрената от ЕС оперативна програма в т.нар. ос 1 (създаване на 4 научни центъра за върхови постижения и 8 за компетентност за общо 350 млн. лв.), до края на 2018 г. от тези пари трябва да бъдат усвоени поне 100 млн. лв. и дори министър Вълчев признава, че има сериозен риск от загубата на средства. На практика изглежда почти неосъществимо до края на годината да бъдат сключени дори договорите с одобрените кандидати за създаване на такива центрове, камо ли да започне изпълнението на проектите.

Какво се случва в момента с ОПНОИР е пълна загадка, информация няма. ДУМА писа подробно за това как трябва да изглежда самата агенция според проекта на МОН. Достатъчно е да напомним, че в правилника за дейността ѝ от бъдещите работещи в нея не се изисква компетентност в науката. "Дребна" подробност предреши казуса - от времето на екминистър Меглена Кунева служители в МОН ръководят проекти по ОПНОИР. Одит на Еврокомисията през есента на м.г. видя в това конфликт на интереси и поиска категорично да се разделят функциите на МОН като управляващ програмата и на МОН като изпълнител на проекти. По времето на служебния министър Николай Денков с ЕК бе уговорен вариант договорите да се прехвърлят от министерството пряко към вузове и училища, но министър Вълчев направи обратното - поиска да се извади от МОН управляващият орган. Не е много ясно обаче каква е разликата между това ОПНОИР да се управлява от дирекция на МОН или пък от агенция, пряко подчинена на министъра. И откъде ще дойде капацитетът ѝ, като цялата сегашна дирекция на МОН минава топтан в агенцията?

В първия програмен период 2007-2013 г. България единствена сред европейските страни по времето на правителството на НДСВ "пропусна" да предвиди програма за и без това тежко недофинансираната българска наука. Сега изглежда, че науката ни отново ще пие една студена вода. Министър Вълчев дори намекна, че "можем да се откажем от някои дейности" по програмата. От кои точно, и не означава ли това ново предоговаряне с ЕК? Остава и пълна загадка дали МОН прави нещо за спрените пари и в частта за образованието, където ЕК пак миналата година установи груби нарушения в някои процедури, спря междинните плащания по тях и обяви, че при всички случаи предвидените суми ще бъдат намалени.

Сагата с оценителите

Пълен абсурд бе в последната година и изборът на оценители за научните проекти. Кунева обяви обществена поръчка за фирма посредник, която да наберяла такива оценители вместо МОН, при това - със занижени изисквания за тяхната научна компетентност. По времето на Денков се установи, че кандидатстващите фирми не са дали данни за оценителите дори по заниженте критерии, и поръчката бе отменена. Чрез МС бе обявен международен конкурс за индивидуални оценители по високи научни критерии, явиха се учени от цял свят, но в това време КЗК и ВАС върнаха поръчката на Кунева и за срам пред Европа се наложи фирмата посредник "Прогетти плант" да събира оценители. Не е ясно те каква квалификация имат, дали оценяват вече проектите на нашите учени за новите центрове и кога ще приключи това оценяване.

С две думи - мъглата около европарите за наука се сгъстява, колкото и ЕК да поставя изискването за пълна прозрачност около харченето на средствата по оперативните програми.

И МАТЕМАТИЧЕСКАТА ПОДИР КЛАСИЧЕСКАТА

Подробностите от скандала със Софийската математическа гимназия ни заливаха цяло лято, та няма да се връщам към тях. Но след като левите депутати поискаха изслушване на всички страни в конфликта в заседание на комисията по образование и наука в НС, и то се състоя миналата седмица, може да се направи рекапитулация на действия и последици в тази сага. Няма да се занимавам с личностите в този конфликт, с тяхното поведение и действия, защото тези неща и без това потопиха основните проблеми в димна завеса. Нека погледнем обаче как изглеждат нещата де факто.

Фактите телеграфно

Първа причина за случилото се:

Миналата година, когато министър е Меглена Кунева, а сегашният министър Красимир Вълчев е главен секретар на МОН, начело на Националната комисия в министерството за ученическото математическо състезание "Европейско кенгуру" е назначен математикът проф. Сава Гроздев, шеф на едноименно сдружение. Още тогава добре се знае, че Гроздев е в конфликт с другия организатор на състезанието - Съюза на математиците в България (СМБ). Съюзът възразява с публично писмо срещу това назначение, никой не го чува. А министър Вълчев пред депутатите призна, че е знаел, за конфликта.

Гроздев първо отказва да даде задачите за областния кръг на учениците от СМГ и други гимназии, записани чрез СМБ, След намесата на европейската организация "Кенгуру без граници" задачите са дадени. За извършеното никой не е наказан.

За националното класиране обаче Националната комисия в МОН, начело с Гроздев и с участието на учителката от СМГ Петя Тодорова, класира само деца, участващи през сдружението на Гоздев, но не и тези от СМГ и други гимназии в страната, записани чрез СМБ. Гимназията и Съюзът на математиците реагират, с намесата на МОН всички деца са класирани. Никой нито в МОН, нито в националната комисия дори не е упрекнат за извършеното под шапката на министерството грубо нарушение.

Директорът на СМГ Антони Стоянов, уволнява Тодорова за извършеното от нея. Зам.-министър Михайлова и шефката на Регионалното управление на образованието (РУО) Ваня Кастрева през лятото го убеждават да я върне на работа, той не се съгласява. Тогава група учители около Петя Тодорова с родители и ученици започват улични протести срещу Стоянов, следват контрапротести в негова защита. МОН и РУО пращат проверки в СМГ и за установени административни нарушения Кастрева уволнява директора Стоянов - който в последните три години неизменно е награждаван от МОН, синдикати и Европа с най-високите отличия.

Новоназначената за и.д. директор Зоя Савова в безпрецедентен "конкурс" (проведен за по-малко от два часа), предприема действия за освобождаване на трима учители, назначени от Стоянов, с аргумента, че е назначил повече учители спрямо щатните бройки.

Петя Тодорова е върната на работа.

Втора причина за конфликта:

В настоятелството на СМГ влизат 4-ма учители от гимназията, една от които е Тодорова, а шеф на настоятелството е родителка на дете от нейн клас. От години настоятелството в нарушение на законите е обсебило извънкласните курсове в СМГ, събира парите от тях (около 1,2 млн. лв. годишно) и определя кой учител да води такива курсове срещу допълнително заплащане. По закон това трябва да се прави от самото училище и парите да влизат в неговата каса, а не в касата на настоятелството. Преди три години Антони Стоянов, който е директор на СМГ от 5 години, сезира за това МОН и Красимир Вълчев, който признава пред депутатите, че е така. Никакви действия от МОН не са предприети.

Вълчев признава, че практиката на настоятелството е в нарушение на закона и дори е имало подобна констатация при проверка на агенцията на финансовото министерство АДФИ, от която не е последвало нищо. Министърът сега иска от МФ да направи проверка за парите на настоятелството.

Но Стоянов е уволнен, Тодорова е върната на работа.

Накратко тези, които са нарушавали закони и правила - от МОН до Тодорова и настоятелството, не понасят никаква отговорност. Напротив. А директорът Стоянов, който се е борил срещу нарушенията, е единственият наказан - уволнен дисциплинарно.

Както и да го гледаш - това е.

Изводите цялата образователна система си ги прави сама...

Колкото до най-доброто по резултати училище в България - СМГ, ни един политик не почете първия учебен ден в него... Учителите, на които Стоянов не бе подновил договорите, са класни ръководители. А тези, които е назначил след конкурс това лято, ги няма никакви. СМГ тръгна по пътя на уникалната класическа гимназия в София (НГДЕК). Тя не така отдавна премина през подобни конфликти, протести "за" и "против" директори, обвинения и прочее дивотии, в които бяха въвлечени и учениците. Дори статута на национално училище МОН ѝ отне. Някой да е чувал скоро да се говори за НГДЕК?

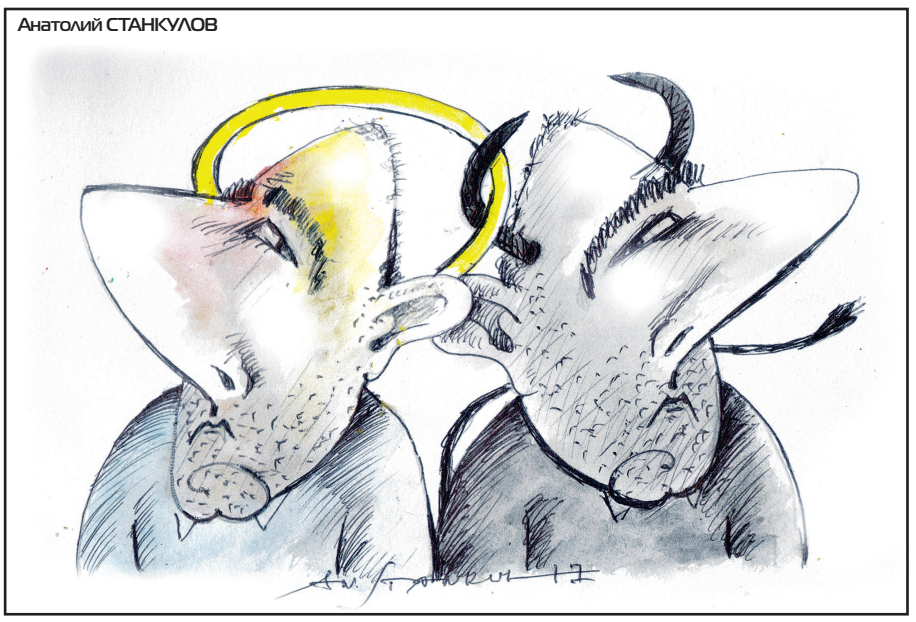
Страница на Велиана ХРИСТОВА

www.duma.bg

ПАВЛЕТА ДАВИДОВА

Анатолий СТАНКУЛОВ

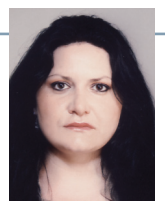
Цецо Светецо

"За мен политик, който иска да дава морални оценки и да бъде съдник на процесите, той трябва да изповядва на първо място семейните ценности. Това мога да го отправя като питане към президента Радев. Не е ли така? Може ли да даваш морални оценки при положение, че... мисля, че по-добре е да спра", с тези думи България намери своя нов светец. Цветан Цветанов шумно видя сламка в окото на Румен Радев, пък пропусна гредата в своето. Защото видният гербаджия напразно се прави на по-праведен от светците.

Не на Радев казват "Шестте апартамента". Ако сте забравили, зам.-председателят на ГЕРБ бе подложен на проверка за благосъстоянието си. Уж всичко му е наред, само дето родителите на съпругата му похарчили няколко пъти повече пари, отколкото са доходите им. Та същите тези златни тъстове се оказаха източникът на по-голямата част от новичките придобивки на Цветанови в зората на ГЕРБ. Сигурно трябва да съжаляваме, че президентските родители продължават да си живеят на село. Няма да правиш издънки, ще правиш това, което е полезно и необходимо за благото на този народ - заръча на новия президент баща му след изборите. Хайде да не говорим за скандалите около съпругата на Цветанов, Десислава, кариерата ѝ в ДАНС май често бе подпомагана от протекциите и връзките, с които разполага кадровикът на ГЕРБ. Но "по-добре да спра...".

Наистина е по-добре Цветанов да спре да говори глупости. В един нормален свят политиците не се занимават само с чаршафите на опонентите си, особено ако техните собствени са доста мръснички. В един свят, за който напразно мечтаем, партийните функционери се държат като държавници - мислят с какво да подобрят живота на сънародниците си, а не как да унижат опонентите си. В един идеален свят... Цветан Цветанов нямаше да се прави на светец. Всъщност май никой нямаше да се интересува от него.

Барабар Петко...

МАЯ ЙОВАНОВСКА

Странни птици са родните управляващи от ГЕРБ. Поведението им е все след дъжд качулка. Или след разпореждане я от "началниците" от Брюксел, я колкото да покажат мускули, кретайки след мъжете, я колкото да не се каже, че са съвсем без позиция. Резултати от подобно поведение по презумпция няма.

Преди повече от 2 години, когато начело на държавата пак бе правителство на Бойко Борисов, същият този премиер не се постара както трябва и което му е работа да защити реално интересите на българските производители, които пострадаха от руските санкции. Пред еврокомисаря по земеделието Фил Хоган, който ни дойде на крака, Борисов само смотолеви, че се "надяваме на помощ и разбиране от ЕК заради загубите, които търпим по отношение на млечните ни продукти, плодовете и зеленчуците". Не си направи труда да даде ни точни разчети за загубите, нито пък внесе конкретно искане за подпомагане на българските производители. И те получиха трохи, отронили се от трапезата на големите.

Две години по-късно новото правителство, замесено със същата мая, разиграва същия водевил. След скандала в Европа, който подеха в началото на 2017-а някои по-ербап бивши соц. държави за двойния стандарт при храните, и нашият земеделски министър Румен Порожанов се приши към техните искания. Даже обяви, че проверките за двойните стандарти били приоритет в работата му. От това обаче нищо не последва. Вчера омбудсманът Мая Манолова излезе с декларация до европейските институции, в която се иска да приемат законодателство срещу двойния стандарт при храните. Министърът тутакси каза, че след заявеното от председателя на ЕК Юнкер за равни права на всички потребители очаквал инициативата да прерасне в единен нормативен ангажимент на ЕК. Властта пак ще чака нещо от "началниците", без да участва поне с конкретно предложение.

Мишокът доктринер

От стр. 1

Явно не знае, защото е свикнал на сервилност, без да мисли. Камо ли да отказва...

Мишокът обаче се прави на по-нисък и от тревата, засенчвайки Тато, който навремето зовеше към снишаване и приземяване. Защото с неподражаемия си талант на съвременен Бай Ганьо той веднага след тоягата бърза да се застрахова и с моркова: "В същото време имаме голям интерес руските туристи да посещават България. Вече две години президентът Путин си спазва уговорката, която имаме."... Следва познатата плоча с газовия хъб. Изглежда тази шизофренна раздвоеност не му се вижда "противоречаща си". В такъв момент човек изпитва и срам, и гняв, и завист, че на България ѝ липсват държавници от ранга на Орбан и останалите лидери на Вишеградската четворка, които имат куража да защитят националните си интереси.

Защото какво всъщност ни казва Борисов? Казва ни в прав текст, че нямаме своя външна политика. Че каквото решат ЕС и НАТО - това ще правим. Сякаш страната ни е някакъв страничен наблюдател, лишен от чувство за самосъхранение и съпротивителни сили. Ама той бил за отпадане на санкциите! Моля? Кога днешната ни власт е поставяла този въпрос? И има ли топки въобще да го стори някога... Или май чака "там в ЕС да се разберат".

А може би истинската цел на Борисов и ГЕРБ е доста по-стратегическа - да откажат Путин от посещение у нас за следващия 3 март. Такива като Плевнелиев, Митов и Ненчев замразиха отношенията ни с Москва, може пък на Борисов да са му наредили да ги шунтира. Колкото до заплахата от руските ракети, дето били насочени към България, струва си да му напомним, че страната ни и без война е унищожена достатъчно през последните години. В едно обаче може да е сигурен - не дай боже, да прати наши военни срещу Русия, никакви доктрини няма да го спасят. Защото ще бъде пометен от "народната любов".

Датата 19

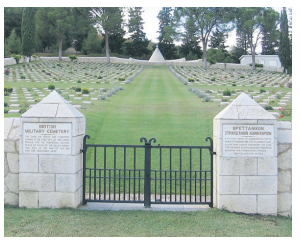
1802 - РАЖДА СЕ ЛАЙОШ КОШУТ, УНГАРСКИ РЕВОЛЮЦИОНЕР, ПОЛИТИК И ДЪРЖАВНИК (УМИРА 1894 Г.). По време на Унгарската революция 1848-1849 г. е министър на финансите на Унгария, глава на изпълнителната власт, временен държавен глава (регент) на Унгария. След разгрома на революцията емигрира заедно с около 6000 свои сподвижници в днешните български земи и се установява в Шумен.

1888 - В СПА (БЕЛГИЯ) СЕ ПРОВЕЖДА ПЪРВИЯТ КОНКУРС ЗА КРАСОТА В СВЕТА. Мероприятието било повече от скромно. На финала участвали 21 претендентки за титлата "Кралица на красотата". Момичетата били избирани по снимки, изпратени на журито. Победителка станала 18-годишната креолка от Гваделупа Берта Сукаре, която получила като награда 5000 франка. 20 години по-късно на хиподрум във Фолкънстоун, Англия, се провежда първият международен конкурс за красота.

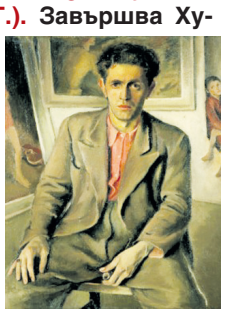
1918 - БИТКАТА ПРИ ДОЙРАН. На тази дата по време на Първата световна война части на Българската армия спират настъплението на английската армия. Това е третата и последна битка от Дойранската епопея. Българските части показват голяма смелост, въпреки че съотношението на силите е 6 към 1 в полза на съглашенските сили.

1935 - УМИРА КОНСТАНТИН ЦИОЛКОВСКИ, РУСКИ УЧЕН (Р. 1857 Г.). Като учител в Калкута построява аеродинамичен тунел, който му позволява да измерва различни аеродинамични показатели на изследваните обекти. Основният му труд "Изследване на космическото пространство с помощта на реактивния двигател" засяга проблемите по използването на ракетните двигатели в Космоса. Аргументира съществуването на разумни сили във Вселената, които са достигнали много по-високо ниво на развитие от земната цивилизация и помагат на хората в тяхната еволюция.

1977 - УМИРА ПРОФ. НЕНКО БАЛКАНСКИ, ХУДОЖНИК (Р. 1907 Г.). Завършва Художествената академия в София, специализира във Франция и Италия. Праправнук на легендарната баба Тонка, правнук на Ботевия четник Никола Обретенов. През 1980 г. съпругата му Лиляна дарява на фонд "13 века България" 1610 произведения на художника, както и къщата им на ул. "Латинка" 12 в София за музей. Родната къща на художника в Казанлък е музей с експозиция, филиал на Художествената галерия в Казанлък.

1991 - ОТКРИТ Е ЛЕДЕНИЯТ ЧОВЕК ЙОЦИ. Семейство туристи от Германия открива в Алпите, на границата между Италия и Австрия, замразена мумия на човек, живял около 5300 г. пр.Хр. Откриването му дава на науката поглед върху човека от времето на халколита (медната епоха). Тялото е високо 165 см. Анализи на зъбния емайл показват, че Йоци е прекарал детството си в малко селце на север от Болцано (Италия), където днес е изложено тялото му, в южнотиролския археологически музей.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 19 СЕПТЕМВРИ 2017

Имаме политикани, нямаме държавници

Националната ни сигурност - илюзии и реалности

Крум ЛАЗАРОВ

Правителството отново ни изненада - оказа се, че главният враг, който застрашава националната ни сигурност, е Русия. Учудваща е лекотата, с която се приемат решения и декларации, свързани с жизнено важния въпрос за националната ни сигурност. Въпросът е сложен и многостранен, прекалено сериозен, за да бъде оставен да се решава от сегашния ни политически и управленски елит, особено когато неговите интереси се свеждат до 4-годишния им мандат. Националната сигурност на всяка държава е съставна част от нейната национална доктрина. Повечето уважаващи себе си страни имат национална доктрина - теоретично обоснована система от официално приети в резултат на политически консенсус възгледи и положения, критерии и принципи за състоянието и перспективите за историческите стремежи идеали и цели на нацията.

Това са стратегически въпроси и явно капацитетът на управляващата ни прослойка не е достигнал такова ниво, за да се заеме с решаването на тези проблеми. Всичко се свежда до инструкции от "началниците". Цел - колкото се може повече да се конфронтират с Русия.

Говори се, че когато монархофашисткото правителство обявява война на САЩ, съюзник на СССР в антихитлеристката коалиция, пред американските генерали изникнал проблем - не могли да открият страната, обявила им война. Оказало се, че един от тях е затиснал родината ни с показалеца си.

Аналогична е ситуацията и сега с пискливото лаене на политическите ни пудели срещу страната, освободила ни от турски робство с цената на десетки хиляди жертви. Русия е велика страна и един от основните играчи на световната политическа сцена. Тя знае как да отстоява своите интереси и има възможности и сили да го прави. Грандиозните проекти, които осъществява със своите партньори от Азия и други континенти, очертават контурите на бъдещото развитие на Евразия. За Русия ние отдавна сме безинтересна, бита карта. Никой не обича предателите. Даже и тези, които са ги наели за предатели - след като изстискат всичко от тях, ги изплюват. В

руските новинарски емисии името на България не се споменава или ако се спомене, то е с отрицателен коментар.

Но нека да се върнем към реалните проблеми на националната ни сигурност - полицаите стачкуват, ДАНС не може да намери кадри за назначаване, армията ни, или каквото е останало от нея, не може да намери кандидати да служат. Преди няколко дни отговорен генерал обяви, че при необходимост, недостигащите военни подразделения ще се доокомплектоват с такива от съседни съюзни страни. Това го казва български генерал с няколко звезди на пагоните, на когото ние, данъкоплатците, плащаме заплатата!

И кои ще са тези съседни съюзни приятелски страни, които ще ни пазят. Разбира се - Гърция и Турция. Едните са ни "отбранявали" 200 години, а другите - 500.

Турската армия наброява няколкостотин хиляди души. В тази страна на военна повинност подлежат всички мъже, навършили 20 години. Гръцката армия се състои от около 170 000 души. На редовна военна служба подлежат всички младежи, навършили 18 години. Всяка година армията се превъоръжава. В последните години Гърция е разтърсена от финансова криза, правят се драстични съкращения на бюджета, но никой там не посяга на военния бюджет. Не се чуват и призиви за съкращаване.

Следва обаче логичният въпрос: Какво ще стане, ако ние решим и ги помолим най-любезно да си тръгнат обратно? И двете армии не са свикнали да напускат заета от тях територия. Това ние го знаем най-добре от нашата трагична история. Нека нашите сегашни пишман политици, да се запознаят с пратениците на двете страни по време на мирните преговори в Париж 1945 г. И ако не бяхме защитени от В. Молотов, сега страната ни щеше да бъде в рамките на княжество България. А яко някой си прави илюзии, нека се запознае и с книгата на бившия турски външен министър Давидоглу "Стратегическа дълбочина"... Когато вземаш решения, такива неща не може да не се вземат предвид.

Впрочем, по време на първата си визита в Европа новият американски президент Доналд Тръмп не спомена, че САЩ ще изпълняват задълженията си по чл.5 на договореностите в НАТО, задължаващ страните членки на пакта да защитават своите съюзници от външна намеса. Не е ясно например и чия страна ще вземат САЩ, ако две страни от пакта влязат в конфликт. Защото всички знаем, че има такъв прецедент и последствията от него тегнат на взаимоотношенията между двете съюзни държави Турция и Гърция.

Що се отнася до превъоръжаването с нова техника, руските самолети МИГ са най-произвежданите самолети в света. Във военния конфликт в Сирия руската бойна авиационна техника решава изхода на войната. В Румъния МИГ-овете на бойно въоръжение са 65, в Полша - 36, в Унгария - 28, в Словакия - 24. Китай, Индия, Пакистан, Бразилия, Аржентина, Венецуела и редица други страни чакат на опашка за закупуване на руска бойна техника. Напоследък даже Япония проявява интерес за сътрудничество с Русия във военната област. Смятат ли нашите военни капацитети, че политиците и военните експерти на тези страни пренебрегнат интересите си, като закупуват руска бойна техника.

В последните дни гръмна скандал в опит да се съсипе завод "Дунарит" в Русе, произвеждащ специална продукция. Оръжейната промишленост на всяка страна е съставен и важен компонент от националната й сигурност. Този отрасъл бележи развитие, което оказва положително влияние върху икономиката ни. Каква е целта на тези, които искат да го съсипят. Примери има достатъчно. Ето един от тях: През втората половина на XX век срещу България бяха организирани две крупни провокации. Първата беше опитът да ни стоварят вината за атентат срещу папата. Втората бе Възродителният процес. Историята ще покаже кои бяха задкулисните играчи, които предизвикаха тези провокации. Първата целеше да ни компрометира, тъй като бяхме най-верен съюзник на СССР, а също така - да провали мероприятията, свързани с честванията за 1300-годишнината от създаването на Българската държава, в някои западни католически страни.

Втората провокация целеше да затвори износа на специална продукция в редица арабски страни, които ни бяха основни клиенти. В този период експортът на нашата специална продукция беше около 4% от общия световен износ. Ние бяхме в числото на 10-те основни износители в света, а стойността на експорта ни се изравни с тази на Италия. Тези 4% не даваха мира на световните износители на оръжие. Те намериха начин да ни компрометират. И успяха.

Аналогична е сегашната ситуация.

Погледнете в чии ръце са банките, ТЕЦ-овете, добивът на злато и цветни метали, енергоснабдяването, водоснабдяването, МОЛ-овете. Къде отиват отчисленията от печалбата на тези отрасли и колко милиарда губи държавата от това, че те не влизат в държавната хазна. Това е истинската причина за атаката срещу "Дунарит", а след това ще последват и другите военни заводи, за да се окажат след това в чужди ръце.

У нас в момента има много политикани, но няма държавници. Няма ярки личности, които да създадат национална доктрина, да се заемат с решаване на проблема с демографския срив, да търсят пътища за ограничаване и поставяне на прегради пред ислямската напаст, която пълзи към южната ни граница и която няма да се спре с телената "китайска стена".

Обръщението към народа ни е: забравете за милиардите, които плащате за КТБ; забравете за скандалите в НДК; забравете за суджуците. Имаме си враг - Русия. Същата Русия, която ни предложи "Южен поток" с 500 000 щатски долара чиста печалба само от транзита му. Не, ние обаче ще построим хъбче "Балкан" и ще купуваме газ от Турция. Само че Турция ще ни продава руски газ на турски цени. Русия искаше да построи АЕЦ "Белене", "не, това е гьол". Е, Турция строи с руска помощ достатъчно атомни централи, за да ни продава след това ток по турски цени. Имаме си граница, оградена с тел. Но в Турция процъфтява бизнесът с продажба на ножици за рязане на тел. В същото време Турция договаря с Русия покупката на зенитно ракетни установки, които ще насочва в направления, за които тя смята, че са в нейните стратегически интереси!

Теглят се милиарди долари заеми, които ние ще плащаме солидарно. Защо се теглят никой не обяснява. А и няма за съжаление кой да пита.

И накрая отново да се върнем към скандала със завод "Дунарит". Той се намира в български ръце, плаща си данъците в страната и най-важното - отчисленията от печалбата остават в България. По всяка вероятност ще последват скандали и с другите военни заводи. И това ще бъде поредният удар срещу националната ни сигурност, защото няма уважаваща себе си държава, която да не държи здраво в ръцете си своята отбранителна промишленост.

Страната ни има нужда от отговорни държавници, които трезво да погледнат тежката ситуация, в която се намираме, и да решават реално проблемите, които засягат националната ни сигурност. В противен случай народът ни трябва да се готви да храни чужди армии. Това е жестоката истина!

ВТОРНИК
19 СЕПТЕМВРИ **2017**

ГЛОБУС

страници за МЕЖДУНАРОДНА политика

Разочаровани от партиите, хората започнаха да търсят т.нар. несистемни политици, така се роди гръцката СИРИЗА и испанската Подемос

СИГНАЛИ ЗА ПРОБУЖДАНЕ

На 7 ноември ще се навършат 100 години от Октомврийската революция. Три дни по-късно ще удари часът на 28-та година от "изгряването" на българската демокрация. Разсъждения за "червения Октомври" ще има. В пределите на Русия ще се кажат и възторжени слова, и заклинания. Зад пределите й ще преобладават заклинанията. Русия днес е под словесен обстрел от либералния Евроатлантик.

Годишнината на "Синята идея" ще е само наша вътрешна и вяла емоция. Зад пределите на България освен в емигрантските среди никой няма да се сети за тази дата. Но ще има и една прилика с емоцията по "червения Октомври" - клеймото на отрицанието. Заради излъганите надежди.

НЯКОИ ПРАГМАТИЦИ ВЛЯВО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАСЛУШАТ В ТЯХ

Методи КРЪСТЕВ

За революции пише американският историк Жак Барзен в книгата си "From dawn to decadence. 500 years of western cultural life". ("От изгрев до заник. 500 години културен живот на Запад"). Книгата излиза от печат през 2000 година. Критиката я определя като "зашеметяващо изследване на петвековното културно отстъпление на западната цивилизация. От 1500 година до наши дни". В него авторът е отделил и място на Октомврийската революция.

"Свикнали сме", пише Жак Барзен, "да наричаме много неща революция. Но някои от тях радикално променят човешките нрави или широко разпространени житейски практики и дават нов облик на културата". Въз основа на това разбиране Жак Барзен откроява четири от революциите през този исторически период. Те са:

- Религиозната революция през 16 век. За нейно начало се смята 31 октомври 1517 г. Тогава монахът Мартин Лутер разлепва на вратата на черквата "Вси светии" в саксонския град Витенберг своите 95 предложения за реформиране на римокатолическата църква и слага началото на другото течение в нея - протестантството. Съперничеството между двете течения продължава до 1648 г., когато с Вестфалските мирни договори се слага край на продължителните религиозни войни в Европа.

- Монархическата революция. През 17 век, когато Протестантската революция е завършила и добрините и злините си, с което настъпва успението на християнското единство, настъпва времето на монархическата революция с двусмислената й идея "монарх-и-нация" и с нейните ръководни две цели - стабилност и мир. Символ на това време става Монархът, посочва Жак Барзен, който измества отживелицата Цар. "Хиляда години Европа е била управлявана от царе. И независимо какви са били амбициите им, те винаги са били само "първи сред равни" с власт, оспорвана от "равните". Монархът, "единственият и само той", идва като въплъщение на неоспорима власт. Нейният авторитет се утвърждава от "нация" като носител на разбирането за "национална държава".

- Третата революция е Либералната Френска. Революция на вододела между 18 и 19 век

- Четвъртата е Руската социална революция на 20 век. "На всяка една от четирите й бяха нужни десетилетия, за да се избистри смисълът на замисъла им и страничните ефекти от него". Процес, който според Жак Барзен не престава да дава своето отражение и в нашето съвремие.

За революционната класа

Революцията е тема и за руския политолог и преподавател в културния московски университет МГИМО Василий Шчипков. На страниците на вестник "Взгляд" той размишлява върху състоянието и перспективата на руската революционна класа. Неговата преценка е, че в политическия живот на днешна Русия тази класа е представяна от "несистемната", сиреч неформалната извънпарламентарна опозиция, която е в криза. По две причини - няма лидер, който да обединява всички сили на протеста, няма и единна идеологическа платформа. Идейната й немощ се дължи на обстоятелството, че й се внушава интуитивна представа за целта на протеста - "да се срути съществуващата структура на властта и да се направи подобрен римейк на събитията от 1990 г., като историята се насочи в правилната посока". "В наше време", обяснява авторът, "обосноваването на протестите в Русия се базира на изолирани фактори на недоволство: лична ирационална нетърпимост към някои политици и чиновници и битови проблеми. Списъкът на протестите на тези, които са призвани да извеждат хората на площадите, е известен - Сирия, Крим, санкциите, изборите, лошите пътища, измамите и кражбите, неправилната история и действителност и това не може да се търпи. Всяка една от тези теми е потенциална причина за недоволство", признава авторът, но е категоричен, че "това не е причина за революция".

Носталгична нотка по борческата романтика на революционния Октомври се долавя в обяснението на Василий Шчипков, че убедеността на тогавашните революционери за неизбежността на тяхното бъдеще им е вдъхвала чувство за морално превъзходство. "С отслабването на вярата в идеала това чувство изневери на революционната класа. Сега чувството за бъдеще обладава други хора. Но те не наричат себе си революционери", заключава авторът.

Догодина през ранната пролет предстоят избори за президент на Русия. Анализът на Шчипков създава впечатление за предвестник на предстоящата предизборната кампания. И в него прозира целта да се обоснове убеждението за безперспективността на неформалната опозиция.

На стр. 14

www.duma.bg

Буря в Румъния уби 8 души

Лошото време удари и Сърбия, Хърватия и Босна и Херцеговина

Разрушителна буря отне живота на осем души в Румъния. 140 са в болница, сред тях има и деца. На места скоростта на вятъра стигна 108 километра в час. "Все още има блокирани хора на различни места, които са били на планина и са искали вечерта в неделя да се приберат по домовете си. Има над 300 изкоренени дървета, над 130 разрушени покрива. Има 500 селища без ток, 100 спасителни екипа са на терен", каза премиерът Михай Тудосе.

Румънското правителство активира кризисен щаб, а от тази седмица ще известява гражданите за бедствия със съобщения по мобилните телефони.

Бурята се разрази в западната част на страната. Повечето от осемте жертви са били в района на град Тимишоара. Близо двеста хиляди румънци от 500 населени места са без ток заради аварии, причинени от бурята, предаде агенция Медиафакс.

Метеоролозите обясниха необичайната сила на бурята с така наречената "суперклетка". Това означава, че за помалко от половин час температурата е паднала наполовина и топлата въздушна маса се е сменила със студена. Това пък е причина облаците да се движат с много висока скорост.

Лошото време удари и части от Сърбия, Хърватия и Босна и Херцеговина. Хърватски медии съобщават за наводнения в редица градове. Най-сериозна е ситуацията на полуостров Истрия, където е в сила оранжев предупредителен код.

Студеният фронт от Хърватия се придвижи до части на Босна и Херцеговина.

В сръбската провинция Войводина бурята напълно скри слънцето за около 10 минути, а ураганен вятър изкорени дървета и отнесе покриви. Метеоролозите предупредиха за възможни опасни явления след особено горещото време в страната. В цяла Сърбия е в сила оранжев код за опасно време, възможно е на места да падне градушка.

Природата показа силата си и на други места. Най-малко един човек е загинал, а трима са в неизвестност, след преминаването на тайфуна "Талим" над Япония. 35 души са били ранени. Тайфунът удари западните и югозападните японски области. Десетки къщи останаха под вода заради обилните валежи.

Междувременно тропическата буря "Мария" вече се превърна в ураган и се насочи към Карибите, които бяха опустошени наскоро от урагана "Ирма".

Скопие започва демонтаж на паметници

Македонското министерство на културата официално обяви спиране на проекта "Скопие 2014", който бе започнат при управлението на предишния премиер Никола Груевски. Този проект стартира през 2009 г. и напълно промени центъра на Скопие. Малкият площад в столицата бе осеян с паметници на герои от античността. Проектът предвижда и поставяне на огромно "Панорамно колело" за над 15 млн. евро. Всички фасади в центъра бяха променени в барок. Според различни изчисления "Скопие 2014" струва най-малко 700-800 млн. евро на македонския данъкоплатец.

Първата съпротива срещу този проект започна още през 2011 г., когато се проведоха първите протести. В същото време гражданите започнаха да се подиграват и да иронизират плановете на режима.

Македонското министерство на културата смята да реши проблема на няколко етапа и разглежда различни сценарии.

Първо ще се започне с най-спорните паметници и тези, които са в етап на строителство. "Незабавно трябва да спрем проектът "Скопие 2014", защото всеки ден като от кутията на Пандора изскачат кичозни паметници, скулптури, колони..., които са абсолютно ненужни и струват скъпо", каза неотдавна министърът на културата Роберт Алагьозовски. "Веднага ще извършим дезинтоксикация на македонския дух от тази псевдоидеология на този проект, който превръща страната ни в заложник на зла клетва от опасен магьосник", подчерта той.

Тръмп се захвана да реформира ООН

Среща на върха за реформа в Организацията на обединените нации бе открита от президента Доналд Тръмп в Ню Йорк. Малко по-рано посланикът на САЩ в ООН Ники Хейли обяви пред журналисти, че Вашингтон сериозно се надява да постигне промяна в дейността на организацията. Тя изтъкна, че предложеният от Белия дом пакет промени вече е одобрен от 120 държави. Според нея "120 държави са внушителна фигура" и всички те ще вземат участие в еднодневната среща, за да обсъдят тези предложения.

Хейли очерта накратко двете основни теми, които ще бъдат обсъдени на срещата на върха: необходимостта да се реорганизира Съветът на ООН по правата на човека и подобряването на ефективността на мироопазващи операции.

На срещата не присъства руският президент Владимир Путин.

Тръмп често критикува ООН за неефективна работа и прекомерни разходи. През последните месеци Вашингтон, най-големият донор на организацията, намали финансирането на редица програми.

Миналата седмица пък генералният секретар на ООН Антонио Гутериш заяви, че е решен да реформира организацията и да я направи адекватна на 21 век.

КРАТКИ

Косово блокира сайт на ИД

Косовските власти блокираха достъпа до уебсайт, свързан с "Ислямската държава", който публикува терористична пропаганда на албански език. Интернет сайтът, наречен Hilafeti, е обявен от администраторите му като официална страница на терористичната групировка за Косово.

Телефонният терор в Русия продължава

В сградите на пет районни кметства в Москва бе извършена евакуация. Акцията се наложила след поредната телефонна заплаха за поставени взривни устройства. Само през изминалите почивни дни в Москва са били евакуирани 100 сгради, а общо в Русия - 80. Над 30 хил. души са били изведени заради мерките за сигурност.

Турция пак съди журналисти

В турския град Силивири започна съдебен процес срещу 30 журналисти от закрития опозиционен в. "Заман". Те са обвинени в "опит за промяна на конституционния ред".

8 души се отровиха с неизвестен газ

В Лондон са хоспитализирани 8 души, пострадали от отравяне с неизвестен газ. Други 12 души са били евакуирани. Според властите отравянето не е резултат от злонамерени действия.

Глобиха чешки държавник

Зам.-министърът на промишлеността и търговията на Чешката република, социалдемократът Карел Новотни, бе глобен за расистки изявления. На страницата си във фейсбук той приравнява циганите с медузи, тъй като според него представители на това национално малцинство са "гадни и безполезни". За изявленията си политикът е платил тримесечен бонус, от който е бил лишен.

Анкара и Париж заедно срещу кюрдския референдум

Турският президент Реджеп Ердоган и френският му колега Еманюел Макрон подготвят съвместна инициатива в отговор на референдума за независимост в Иракски Кюрдистан. Ердоган ще обсъди подробно с Макрон този въпрос и ще му предложи план за действие от три стъпки.

Повече от 80 души бяха арестувани след поредния ден на протести в американския град Сейнт Луис, щата Мисури, срещу оправдаването на белокож полицай, застрелял чернокож. Полицаи в пълно снаряжение за борба с безредици използваха лютив спрей срещу протестиращите, които не се подчиниха на заповедите им да се разпръснат. Очакват се още протести

www.duma.bg

Европа предприема ход за обновяване на образователните системи

Това ще е възможно само ако променим манталитета си и поставим учащия в центъра на процесите

Момчил НЕКОВ,
член на ЕП

S&D
Група на Прогресивния алианс на социалистите & демократите в Европейския Парламент
Делегация на българските социалисти

Миналата седмица Европейският парламент прие с огромно мнозинство резолюция по "Нова европейска програма за умения", по която работих като докладчик. Програмата има за цел да намали несъответствието между уменията, които хората придобиват чрез образованието, и тези, необходими в реална работна среда. Тя е предназначена да подобри качеството и приложимостта им, за да отговори на нуждата от бързо променящ се пазар на труда и да повиши разбирането за уменията и квалификациите на европейския пазар на труда.

Стремежът на Европейската комисия е да насочи вниманието върху необходимостта от обновяване на европейските системи за образование и обучение в унисон с бързо променящия се икономически и социален контекст. Постигнато е много в тази посока, но въпреки това предложеният пакет от мерки се фокусира предимно върху настоящите нужди на пазара на труда, който в действителност е доста динамичен и нужните умения днес няма да бъдат нужните умения след десет или двайсет години. Ролята на учителя се променя и нейният фокус пада върху менторството, върху нуждата да направлява и подкрепя учениците по пътя на тяхната самореализация. По време на дебатите преди гласуването изразих становище, че трябва да мислим отвъд "правилните умения за заетост" и да обърнем внимание на тези аспекти от образованието, които учат младите как да мислят критично, да бъдат креативни и да са способни да взимат информирани решения. Фактологията и теорията, отдавна вече не са достатъчни, за да говорим за компетентност и експертиза в дадена сфера.

Ключови моменти, които са в сърцевината на доклада на ЕП

За да бъде Програмата за умения успешна, трябва да се засили преди всичко нейното социално измерение. Образованието спомага за социалното сближаване, борбата с неравенствата и бедността, но визията трябва да е дългосрочна. Борбата с ранното отпадане от училищната система за съжаление също е отворено предизвикателство. Като имаме предвид, че този модел на неравенства съществува още от ранните години на обучение, никак не е изненадващо, че днес в рамките на ЕС има около 70 милиона души, които не разполагат с базови умения като четене, писане и смятане. Единственият начин за преодоляването на този проблем е инвестирането в приобщаващо образование, което да отговаря на социалните предизвикателства и да осигурява равен достъп за всички. В момента едва 1 от 10 възрастни участва в организирани възможности за учене, като най-често това са хора с по-висока степен на умения и служители в големи дружества. През 2010 г. около една трета от дружествата в ЕС не са осигурили никакво обучение за своя персонал, а едва около една трета от служителите са се включили в някаква форма на обучение. От друга страна, демографските тенденции ще доведат до все по-силно намаляване на работната сила, като според прогнозите населението в трудоспособна възраст (20-64 години) ще намалее от 306 милиона на 269 милиона.

В крайна сметка, ако искаме младите и талантливи хора да не напускат Европа, търсейки по-добро бъдеще и възможности за реализация извън граница, трябва да се погрижим да им създадем подходящи условия за развитие у нас. Между 1992 и 2015 г. три милиона българи са напуснали родината си, а за една страна със 7-милионно население това е огромна цифра. Сред тях са основно инженери, IT специалисти, доктори, медицински сестри и учители. По последни данни 85% от българите с висше образование, които са на възраст до 38 години, напускат пределите на България, за да търсят по-добър живот и кариера навън. Смятам, че трябва да си направим съответните изводи.

На първо място, Европейската комисия обръща специално внимание на дигиталните и предприемаческите умения. Аз съм на мнение, че за да бъдат реално ефективни националните стратегии за насърчаване на дигиталните умения, трябва да се обърне специално внимание на ролята на учителя във всички нива на образованието. Адекватната инфраструктура е само едната страна на монетата, но за да има стойност тя, трябва да обърнем и другата - която всъщност са преподавателите. Активната вълна на дигитализация на живота посрещна неподготвени педагогическите кадри, върху които падна най-тежката отговорност - от една страна, да останат авторитетни, от друга - да влязат компетентно в света на новите технологии. Ако искаме да говорим за успешни стъпки в тази посока, трябва да обърнем сериозно внимание на подготовката на учителите и да им осигурим възможности за допълнителна квалификация.

Има шанс да възродим професионалното образование

Друга гледна точка е увеличаването на привлекателността на професионалното образование и обучение. На този етап в редица държави членки, сред които и България, то е често широко възприемано като опция за слабо представящи се студенти, които не са успели да завоюват място в елитна езикова гимназия. Същевременно 40% от работодателите не могат да намерят хора с необходимите им умения. А 77% от изпълнителните директори са загрижени, че недостигът на ключови умения при служителите може да навреди на растежа им. Смятам, че именно практическото обучение и дуалното образование имат потенциала да се справят с проблема на недостиг на умения. За да го направим по-привлекателно обаче, е нужно ранно кариерно ориентиране, както и целенасочена работа с родителите, които рядко насочват децата си към този тип обучение.

От 2015 г. в България функционират няколко проекта за дуално обучение. По тях днес работят над 15 училища в 11 български града и 70 компании. До 2019 г. проектите ще обхванат над 1200 ученици. Основна наша цел трябва да е работата в подкрепа на училищата и бизнеса чрез мащабна информационна кампания, която да помогне на дуалната форма на обучение да започне да се самовъзпроизвежда и без подкрепа от външни проекти, защото професионалното образование не е това, което помним от близкото минало. Модернизацията на производствата създава една много по-взискателна среда, обучението за която трябва да върви в крак с нововъведенията. И именно дуалното образование е отговорът, който може да помогне за осъществяване на връзката между бизнес и училище, от която до голяма степен зависи и развитието на икономиката ни.

Между 1992 и 2015 г. 3 млн. българи са напуснали родината си. Сред тях са основно инженери, IT специалисти, доктори, медицински сестри и учители

Специално внимание Еврокомисията обръща на дигиталните умения

Именно практическото обучение и дуалното образование имат потенциала да се справят с проблема на недостиг на умения

От всичко това съвсем естествено следва, че ако очакваме някаква положителна промяна в социален и икономически план, трябва най-напред да променим манталитета си. Днес работодателите не търсят толкова дипломи за висше образование. Те имат нужда от хора, притежаващи широк набор от междуличностни и индивидуални умения като работа в екип, самоувереност, лидерски качества и предприемачески дух. Истината е, че придобиваме най-разнородни умения извън официалната образователна система. Замислете се, студентите прекарват 4-5 години от живота си, обучавайки се в някое професионално направление. Голям процент от тях търсят възможности за доброволческа работа и допълнителни курсове, които често пъти им дават практически по-приложими познания от чисто теоретичното обучение. Поради тази причина намирам за жалко това, че работодателите и образователните институции не взимат на сериозно опита, натрупан извън класната стая.

Видно е, че темите, които вълнуват Европа в сектор "Образование", са актуални и приложими и към родната действителност. Тук идва въпросът къде е правителството, което обяви, че образованието ще е основен приоритет на неговото управление? Първите няколко месеца от мандата на управляващите говорят за по-скоро обратна тенденция - неглижиране на проблемите в системата, хаотична и изпълнена с недомислици работа, от която основен потърпевш са децата на България. Времето, в което живеем обаче, не ни позволява да платим толкова висока цена. Имаме нужда от бързи и адекватни мерки, ако не искаме след 10 години нашите деца да са по-слабо конкурентоспособни от техните връстници в другите европейски страни.

Привидно
на германс

Под повърхността се открояват проб

Георги ХРИСТОВ

В края на тази седмица предстои да се случи събитие с огромно значение за цяла Европа. Германците ще изберат нов парламент и нов канцлер. Макар очакванията да са за безпроблемен нов мандат на Ангела Меркел - 4-ти поред - изненадващите резултати в референдума за "Брекзит" и президентските избори в САЩ през миналата година все още карат анализаторите да са предпазливи в прогнозите си.

Предизборната кампания може да се определи като вяла и скучна. Такова е мнението и на избирателите, които засега не показват особено въодушевление от предстоящото посещение на избирателните урни. Дори големият дебат, който се проведе между Меркел и основния й съперник - кандидата на ГСДП Мартин Шулц, - не успя да предизвика кой знае какви вълни в спокойните води на германската политическа обстановка. Медиите масово изразиха мнение, че Шулц е пропилял шанса си, като не е атакувал достатъчно остро настоящия канцлер или пък атаките му са били насочени на грешно място. Като добавим към това и репутацията на Меркел на успяващ и сериозен политик, статуквото от последните 12 години е на път да се запази. Пък и германците не са експериментатори - неслучайно при спечелването на предишния си мандат Меркел бе заложила на предизборния лозунг "Никакви експерименти".

Миграцията

Свикнали сме Германия да е държава за пример. Немският перфекционизъм е пословичен. Погледнато отстрани, изглежда че там всичко е наред. Дори подредено общество като германското обаче има своите проблеми, макар и те да не са така видими като при нас например. Под повърхността обаче тлеят различни социални напрежения.

Именно тук е основната слабост на Меркел преди гласуването тази неделя. Въпреки всичките й успехи мнозинството германци не одобряват политиката на канцлера по отношение на бежанците. През 2015 г. Меркел направи прословутото си изказване, с което отвори широко вратите не само на Германия, но и на Европейския съюз за мигрантите. И те дойдоха - само във федералната република пристигнаха над един милион бежанци. макар Меркел да повтаря и до ден днешен, че не съжалява за действията си, очевидно изреченото тогава обещание, че "ще се справим" няма как да бъде реализирано. Противниците на Меркел я обвиняват и в друго - че тази политика не е инспирирана от човеколюбие, а от желанието на немската индустрия да си осигури евтина работна ръка.

Така или иначе, след като този призив стартира нещо като ново преселение на народите, в един момент германското ръководство започна да дава "заден". Първо бяха опитите да се затворят границите, после нежеланите мигранти трябваше да бъдат прехвърлени и в другите страни членки на ЕС - което пък създаде голям проблем с Унгария и Вишеградската четворка. През това време в Германия бяха извършени и редица атентати и други криминални действия от страна на новопристигнали имигранти или радикализирали се наследници на такива, което окончателно обърна общественото мнение срещу позицията на канцлера.

Големият печеливш от това е малката (досега) крайнодясна партия "Алтернатива за Германия", което показва, че известно разместване на пластовете има. Тази политическа формация често е критикувана като неонацистка, като за това има сериозни причини - нейни лидери и членове редовно се забъркват в такива скандали. Един бивш неин лидер се беше снимал с мустачки като на Хитлер, други не крият симпатиите си към националсоциалистическата доктрина и т.н. Партията обаче печели нови и нови привърженици чрез изпитаната рецепта на десния популизъм. В нея страната винаги е на ръба на апокалипсис, винаги за всичко е виновен външен враг, който непременно има внедрени агенти. Един от които се оказва и самата Меркел. Понастоящем партията вече събира около 10% подкрепа, което досега бе немислимо за крайнодясна партия в годините след Втората световна война. Макар популярността й да не расте със същите темпове, както доскоро - отчасти и поради вътрешни скандали и битки в самата партия, - тя се установи като стабилен фактор в немската политика, със сигурност ще попадне за първи път в парламента и при благоприятен развой на гласуването в неделя може дори да играе важна роля при формирането на следващото правителство, макар по-вероятен да е вариантът партията да бъде изолирана от останалите групи в парламента.

Икономически успехи, но само за някои

Друг проблем в настоящата предизборна кампания е нарастващото неравенство в Германия и обедняването на вече бедните слоеве на обществото. От макроикономическа гледна точка всичко е прекрасно - икономиката цъфти, държавата дори генерира из-

Кой се бори за Бундестага

На изборите за Бундестага през тази година се борят 43 партии. Реален шанс да преодолеят 5-пр

Християндемократичният съюз/ Християнсоциалният съюз (ХДС/ХСС)
Председател на ХДС:
Ангела Меркел.
Председател на ХСС:
Хорст Зеехофер.
Кандидат за поста канцлер:
Ангела Меркел.
Численост на ХДС: над 430 хил. души.

Резултат на блока ХДС/ХСС на изборите през 2013 г.: 41,5% от гласовете (311 от 630 места. Към края на мандата обаче блокът се лиши от двама депутати: първо Катерина Райхе напусна политиката заради бизнеса, а след това Ерика Щайнбах излезе от ХДС заради миграционната политика на Меркел).

Електоратът: Основният гръбнак на избирателите на ХДС/ХСС традиционно са хора над 60 г., които са редовни посетители в църквата. За ХДС гласуват преди всичко селскостопанските производители и самоосигуряващите се граждани. Колкото до нивото на образование, то сред постоянните избиратели на християнските демократи преобладават хора без висше образование.

Програма: Ангела Меркел демонстрира привързаността си към традиционните ценности на ХДС. Но все пак не към всички. В частност много от традиционните привърженици на християндемократите не харесаха позицията на Меркел по въпросите на атомната енергия и миграцията.

Предпочитани партньори за коалиция: Свободната демократична партия, Социалдемократичната партия на Германия, може би и "Съюз-90"/"зелени".

Социалдемокатичната партия на Германия (СДПГ)
Председател:
Мартин Шулц.
Кандидат за канцлерския пост:
Мартин Шулц.
Численост: Над 430 хил. души.

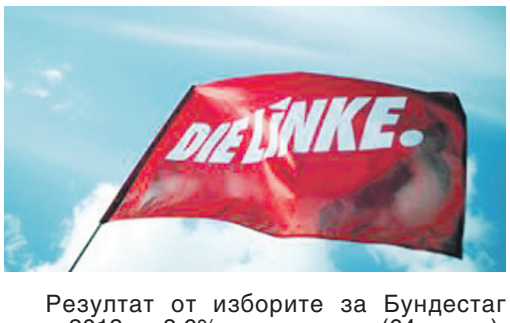
Резултат на изборите за Бундестаг през 2013 г.: 25,7% от гласовете (193 места).

Електорат: За СДПГ традиционно гласуват близките до синдикатите работници в индустриални предприятия. Освен това тази партия все повече се подкрепя от новите представители на средната класа.

Програма: Централните теми в програмата на СДПГ са социалната справедливост и образованието. Рейтингът на партията рязко се вдигна през март т.г., след като бе обявена кандидатурата на председателя на Европарламента Мартин Шулц.

Предпочитани партньори за коалиция: "Съюз-90"/"зелени", ХДС, може би и Лявата партия.

Лявата партия
Съпредседатели:
Катя Кипинг, Бернд Риксингер.
Численост: Над 58 хил. души.

Резултат от изборите за Бундестаг през 2013 г.: 8,6% от гласовете (64 места).

Електорат: Традиционният електорат на Лявата партия са убедените привърженици на източногерманските земи. Събирателният образ на този избирател е от работническата среда, най-често с нисък доход и невисоко ниво на образование. На свой ред в Западна Германия левите ги подкрепя преди всичко протестният електорат, разочарован от традиционните партии.

Програма: В момента левите са най-голямата опозиционна фракция в Бундестага и единствената партия, която се обявява против всякакви военни мисии в чужбина. Левите също така нас разформирането на НАТО и ването на минималната заплата до 12 евро на час.

Предпочитани партньори з ция: СДПГ, "Съюз-90"/"зелени".

"Съюз-90"/"зелени"
Съпредседатели:
Симоне Петер, Джем Озде
Численост: 60 хиляди.

Резултат от парламентарни през 2013 г.: 8,4% (63 мандата

Електорат: Основната подк лените" получават от жителите ми градове в западната част ния, особено университетските Те получават заплати над ср работят в сферата на услугите зованието.

Програма: Политолозите раз литическите крила в партията листи" и "фундаменталисти" първите са привърженици на политика" и са готови за комп името на участие в управляваща ция, вторите не са готови за Запазвайки като приоритет гр за околната среда, "зеленит ледък решиха да добавят в пр

но спокойствие ските избори

блеми с миграцията и бедността

лишъци, които се чуди за какво да похарчи, безработицата е на изключително ниски нива. Проблемът - както и на много други места - обаче е, че всичкото това изобилие не е равномерно разпределено сред участниците в икономическия и социалния живот. Богатите германци стават все по-богати, докато тези със скромни доходи все по-трудно поддържат и без това ниския си стандарт на живот. Според държавната Банка за развитие хората с ниски доходи не са получавали реално увеличение (след като се вземе предвид инфлацията и други фактори) от 15 години. Макар Германия да въведе минимална заплата през 2015 г., според много хора тя е прекалено ниска, за да осигурява достоен живот. Строгата финансова дисциплина и неолибералната идеология (чийто отявлен привърженик е финансовият министър Волфганг Шойбле) също дават отражение предимно върху бедните - въпреки че средства не липсват, социалните програми непрекъснато се ограничават и затягат, като това води до невъзможност да се излезе от порочния кръг на бедността. Друг проблем са ниските пенсии - средната пенсия, която германски пенсионер получава, е около 1000 евро, които макар да изглеждат фантастични на фона на българските, не са достатъчни за нормален живот в Германия. Именно с тази тема бе свързан и малък скандал с участието на Ангела Меркел тези дни. По време на телевизионно участие с избиратели канцлерът бе запитан от пенсионерка в публиката защо една от най-богатите страни в света не може да осигури достойни старини на гражданите си. Като противовес бе изтъкната съседна Австрия, където държавата полага повече грижи за пенсионерите си. Меркел се съгласи, че австрийската система е по-добра, но след това предложи на пенсионерката да разгледа някоя от пенсионните схеми на частните пенсионно-осигурителни дружества. Това предизвика бурна реакция сред публиката, като друга участничка директно заяви на канцлера, че "това е подигравка".

Тези проблеми традиционно занимават левите партии и в настоящите избори те не правят изключение - основен приоритет на Мартин Шулц в кампанията бе социалната справедливост. Неговата позиция и тази на партията му обаче са компрометирани от твърде дългото съжителство на социалдемократите на Шулц и консерваторите на Меркел във властта - през последните 4 години Германия се управлява от т.нар. голяма коалиция, съюз между двете най-големи партии в страната. Затова и Шулц не се разглежда като истинска алтернатива на политиката на Меркел и Християндемократичния съюз (ХДС).

Вероятността обаче такава коалиция да се повтори е малка. Очаква се при победа на Меркел тя да има по-удобен партньор от ГСДП в лицето на Свободните демократи - дясна либерална партия, която в икономически план е естествен съюзник на ХДС. Другата вероятна коалиция, която би могла да се осъществи, ако ГСДП получи достатъчно гласове, е съюз между социалдемократите, стоящата още по-вляво "Ди Линке" и "Зелените". Такава коалиция съществува на регионално ниво - например в общинския съвет на столицата Берлин, където дори управлява.

Въпреки скучната предизборна кампания, която не предложи никакви големи скандали, компромати или противопоставяния, изборите в Германия са важни за бъдещето на Европа и за "Брекзит". Все пак германският канцлер има ключова роля в ЕС - според някои прекалено ключова - а германската икономика често се определя като "локомотивът на Европа". В каква посока ще ни поведе обаче този локомотив след неделя, предстои да видим.

Феноменът Меркел

Не само първата жена канцлер в историята на Германия, но и политически дълголетник - Меркел управлява страната по-дълго от своите колеги мъже, без Кол и Аденауер. Изглежда, нито един политик в следвоенната история на Германия не е бил толкова силно недооценяван, като дъщерята на пастора от източногерманска провинция Ангела Меркел. Нефотогенична, лишена от харизма и без особени ораторски умения... И въпреки това канцлерът на Германия ще се бори за нов, четвърти поред, мандат. В политиката Меркел идва на 35-годишна възраст и бързо израства по кариерната стълбица - от момента, в който е представена на тогавашния канцлер Хелмут Кол. Всички отбелязват таланта й бързо да намира общ език с различни хора, внимателно да изслушва събеседниците си. През 1991 г. Кол прави Меркел свой заместник в ХДС. Меркел използва излизането на Кол от политиката като шанс да излезе напред. През 2000 г. тя е избрана за председател на партията. А 5 г. по-късно Ангела Меркел става канцлер.

Вече 17 години Ангела Меркел ръководи християндемократите на Германия и 12 от тях оглавява правителството на страната.

За прагматизма на Меркел се разпространяват легенди. "Тя взима решения въз основа на цифри, данни и факти, забравяйки за идеологическите решения на своята партия, ако аргументите говорят друго", цитира Дойче веле Жаклин Бойзен. Основните характеристики на Меркел, според съратниците й, са хладнокръвен разчет и желание да се контролира всичко.

Съперникът Шулц

Той оглавяваше в продължение на 5 г. Европейския парламент. В германската политика обаче той е по-скоро начинаещ. С какво може да привлече избирателите Мартин Шулц, основният опонент на Ангела Меркел, на изборите за Бундестага? Веднъж, отговаряйки на въпрос на журналист от Дойче веле кой е любимият му цвят, Шулц отговорил: "Червеният. Аз принадлежа на червените (партийният цвят на СДПГ). Това е моят живот".

Шулц е социалдемократ до мозъка на костите. Той става член на СДПГ в средата на 70-те, 30 г. по-късно оглави социалдемократичната фракция в Европарламента, а през 2012 г. стана председател на ЕП.

Шулц не крие амбициите си. "На нас ни трябват смели хора, С ваше позволение, ще кажа: един от тези хора седи пред вас", каза той веднъж в ефира на телевизия ЦеДеЕф.

Шулц не смята за недостатък липсата на опит в германската политика: "Бях просто кмет на малък град, но всеки ден се сблъсквах с тревогата на хората за училищата за техните деца, за работните места или за издръжката на родителите им". Според него високопоставените политици трябва да са наясно с ежедневните грижи на хората.

Петте години начело на ЕП Шулц използва, за да го направи по-известен. А и себе си също. През 2012 г. той от името на ЕС получи Нобеловата награда за мир, през 2015 г. вече лично заслужи Международната награда Карл Велики за принос в обединението на Европа. Доколко придобитият на европейски длъжности опит ще помогне на Шулц в битката за канцлерския пост ще стане ясно много скоро.

роцентната бариера обаче имат само шест. Ето кои са те:

стояват за
увеличава във ФРГ
за коали-

емир.

те избори
а).
крепа "зе-
е на голе-
на Герма-
е градове.
редните и
или обра-
зделят по-
на "реа-
. Докато
"реалната
промиси в
ща коали-
отстъпки.
ижата си
е" напос-
рограмата

Свободната демократична партия (СвДП)
Председател:
Кристиан Линднер.
Численост: 54 хиляди души.

Резултат на изборите за Бундестаг през 2013 г.: Партията не преодоля 5-процентната бариера.

Електорат: СвДП привлича в редовете си представители на свободните професии - бизнесмени, лекари, фармацевти и юристи.

Програма: В основата на политическата идеология на СвДП е принципът на индивидуалната свобода и защита на правата на гражданите. Свободните демократи настояват за намаляване на данъците, отказ от регулиране на финансовите пазари и като цяло намаляване на ролята на държавата.

Предпочитани коалиционни партньори: ХДС, но е имало случаи и на успешно сътрудничество със социалдемократите.

си "леви" елементи, особено в социалната и данъчната политика.

Предпочитани коалиционни партньори: СДПГ, но И ХДС е възможен вариант.

"Алтернатива за Германия" (АзГ)
Председатели:
Фрауке Петри, Йорг Мойтен.
Численост: 27 хил. души.

Резултат на изборите през 2013 г.: 4,7% - партията не преодоля 5-процентната бариера.

Електорат: Типичният избирател на АзГ е млад мъж с невисоко ниво на образование и доходи. Сред членовете на партията едва 15% са жени. "Алтернатива за Германия" успя в една или друга степен да открадне гласове на избиратели от почти всички големи германски партии, без "зелените". В същото време за партията гласуват и тези, които по-рано никога не са се интересували от избори.

Програма: АзГ смята за наложително да се затворят външните граници на ЕС, да имат сериозен контрол на границите на Германия и да се построят бежански лагери в чужбина, за да се спре мигрантският поток. За живеещите в страната чужденци трябва да бъдат създадени финансови условия, мотивиращи ги да напуснат Германия. АзГ настоява за доминираща роля на традиционната немска култура и отхвърля исляма като съставна част от германското общество.

Предпочитани коалиционни партньори: липсват.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 19 СЕПТЕМВРИ 2017

СИГНАЛИ ЗА ПРОБУЖДАНЕ

Снимки БГНЕС

Лидерът на британските лейбъристи Джереми Корбин показа как левицата може да поддържа жив интереса към засилващия се порив за промяна

От стр. 9

Това не е много трудна работа. Не може да се отрече, че нейният порив за демократични промени не е лишен от основания, но възможностите й да се наложи като респектиращ политически фактор на този етап от нейното развитие са нищожни. Фаворит за президентския пост ще остане Владимир Путин. Руснаците си го обичат. Опозицията ще може да увенчае усилията си за активна позиция в политиката на Русия, едва когато спечели представителство в руската Дума и от несистемна стане системна. За да продължи от парламентарната трибуна борбата си със статуквото. Втора Октомврийска революция няма да има!

„Приказка за двама социалисти”

Това интригуващо заглавие е от юнския брой на американското списание “Форин афеърс”. С него започва анализът на доцента по сравнителна политика от Лондонския институт по икономика и политически науки Джонатан Хопкин. На фона на разсъжденията на предишните двама автори размишленията на Хопкин биха могли да бъдат наречени далечно постреволюционно ехо в духа на разбирането на Жак Барзен за отражението на четирите революции върху политиката на съвременна Европа.

Приказката е за лидера на британските лейбъристи Джереми Корбин, за френския социалист и вече бивш президент Франсоа Оланд и за бъдещето на европейската политика.

Хопкин е избрал като повод за анализа си резултатите от изборите за президент във Франция и предсрочните парламентарни избори в Обединеното кралство. Във Франция “аутсайдерът” Макрон печели внушителна победа, спира настъплението на евроскептичния национализъм и озарява с живителна светлина помръкналата перспектива за задълбочаване на европейската интеграция. Във Великобритания “изхабен участник в политиката” хазартно залага на предсрочни избори с амбицията да увеличи подкрепата за правителството си и в трудните преговори за развод с ЕС.

Изходът от британските предсрочни избори би могъл да се обобщи с българската поговорка “вместо да изпишат вежди, извадиха очи”. Вместо поголямо подкрепящо я парламентарно мнозинство сега Тереза Мей предвожда правителство на малцинството. И за подкрепа на амбициите си за “триумфална” раздяла с Обединена Европа ще трябва да търси коалиционен партньор.

В двете събития Хопкин вижда полезни поуки за левоцентристките партии, които се идентифицират с демокрацията. “Информация к размишлению”, би казал обершурмбанфюрер Щирлиц, ако беше свидетел на обезличаването на Френската социалистическа партия през годините, изминали от началото на века. “Франсоа Оланд стана толкова непопулярен”, изтъква Джонатан Хопкин, “че беше принуден сам да се откаже от кандидатура за втори мандат. Точно две години след като влезе в двореца “Матиньон”, Оланд стана най-непопулярният президент в историята на Петата република”. А номинираният от социалистите за негов приемник Беноа Амон избирателите класираха на унизителното шесто място, с което казаха колко силно е помръкнало доверието на французите във френските социалисти.

Президентството на Оланд бе като финален акорд в упадъка на френския социализъм. Упадъкът започна с изборите за президент на Франция през 2002 г., когато предшественикът на Оланд Лионел Жоспен позорно отпадна още на първия тур, изпреварен от лидера на крайната десница Жан-Мари Льопен. Упадъкът на партията с най-голяма тежест до началото на този век в левия политически спектър на Западна Европа нанесе удар върху тежестта на европейските социалистически и социалдемократически партии. Това е основание за Джонатан Хопкин да заключи: “През последните години доминира общоприетото схващане, че социалистическите и социалдемократическите партии трябва да се примъкват към центъра, за да черпят сила”. Болезнената загуба на престиж от Френската социалистическа партия не се различава съществено от пораженията, които претърпя българската им посестрима през времето на прехода към капитализъм. И за понесените беди вината не е само на международното положение.

Въпреки това Хопкин вижда надежда левоцентризмът да се отърси от идейния си маразъм. Вижда я в успеха на британските лейбъристи на предсрочните избори. “Лейбъристката партия на Джереми Корбин, макар да остава в опозиция, спечели на своя страна 3,5 милиона избиратели повече отколкото при предишния й прагматичен лидер Ед Милибанд. Нито един лейбъристки лидер след внушителната победа през 1997 г. на Тони Блеър не е печелил толкова голяма подкрепа”. Изборният успех на Корбин се дължи на умението му да изчисти посланията към избирателите си от левичарска апологетика. “Това не е само повратна точка в политиката на британската левица”, смята Корбин. Това е от голямо значение за прогресивните сили в демократичния свят като новите леви сили в Гърция, Португалия, Испания и Съединените щати. Джонатан Хопкин не включва българските социалисти в тази компания. По-важно е, че успехът им на президентските избори миналата година е съживяване, съпоставимо с “повратната точка в политиката на британската левица”. Но този знак за повратност не може да става повод за еуфория. Защото през тръни е пътят към звездите.

За Джонатан Хопкин успехът на лейбъристите е подсказване, че “отдавна зрее нужда от прогресивна политика, която с по-решителна категоричност да постави въпроса за неравенствата и икономическата стагнация в съвременния капитализъм”. “Приказката за двамата социалисти” са повод за автора й да направи извода, че повечето управляващи в богатите демокрации са в отбранителна позиция. Защото хората са уморени от затягане на колани и от социално неравенство. Това разочарование е особено заплашително за либералните политици, които от години доминират настроенията в център-ляво.

Изборите, свързани с “Брекзит”, и шокиращата загуба на Хилъри Клинтън от Доналд Тръмп са сигнал за пробуждане, който някои прагматици вляво не искат да чуят.

Изненадващо лейбъристите показаха как левицата може да поддържа жив интереса към засилващия се порив за промяна, е заключението на Джонатан Хопкин. С предупреждението, че решаващо изпитание за Лейбъристката партия на Джереми Корбин ще бъде гласуването за “Брекзит”-а. Известно е, че лейбъристите формално са за напускането на ЕС. Но на предсрочните избори новите три милиона и половина избиратели гласуваха за оставането. Това са гласове на проевропейски настроената средна класа на Великобритания. Ако Корбин и компания подкрепят “хард” плана на Тереза Мей, тази подкрепа ще се стопи и депутатите лейбъристи ще се върнат на мястото си на миманс от задните банки на парламента.

Французите обърнаха гръб на Социалистическата партия, която предаде интересите на трудовите хора

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 19 СЕПТЕМВРИ 2017

БРИКС - ново начало или началото на края?

Разнопосочните интереси на страните участнички вещаят, че бъдещето на блока няма да е безоблачно

Георги ХРИСТОВ

Наскоро китайският град Сямън бе домакин на деветата среща на страните от БРИКС (Бразилия, Русия, Индия, Китай, Южна Африка). Тазгодишният форум се проведе на фона на изключително сложна международна обстановка предвид напрежението със Северна Корея, граничните спорове между Китай и Индия и охладняването на отношенията между Русия и Индия заради ангажираността на Делхи с Вашингтон. В другата посока вървят връзките между Русия и Китай, които през последните години обявиха редица съвместни инициативи и сключиха множество договори.

Вътрешната обстановка в доста от държавите също не е розова. Президентът на Бразилия Мишел Темер успя да се измъкне от разследването за корупция с парламентарни хватки, но рейтингът му е нисък и бъдещето е несигурно. Освен това Бразилия значително забави темпа на икономиката си, което често води до социални брожения в страната. В подобна нелека ситуация се намира и президентът на Южна Африка Джейкъб Зума - той самият има дълга история на проблеми със съдилищата, а слабите икономически резултати водят до протести. Освен това партията на президента е раздирана от скандали за корупция и марионетни назначения в кабинета. В медиите дори се прокрадват мнения, че водейки битки на толкова фронтове, въпрос на време е Зума да бъде принуден да се оттегли. Проблеми има и в Китай и Русия, макар и не така драматични. От групата като че ли се откроява Индия, която запазваше високи нива на икономическо развитие, но последните данни оттам също не вдъхват особено доверие.

БРИКС провежда първата си среща през 2009 година. В първоначалния вариант в организацията не влиза Южна Африка, която се присъединява през следващата 2010 година. Организацията е създадена с надеждата, че ще се превърне във влиятелна световна асоциация, като особен акцент се поставя на сътрудничеството с Г-7 - форумът на най-развитите световни страни. Сред успехите на блока можем да причислим засиленото влияние на развиващите се икономики в институции като Международния валутен фонд (МВФ) и Световната банка (СБ) и създаването на собствена Нова банка за развитие, която отпуска заеми на развиващи се страни за инфраструктурни проекти. Тази банка на практика се явява алтернатива на МВФ и СБ, макар от БРИКС да отричат да си поставят за цел конкуренция с тях. БРИКС е мащабен съюз - членовете му заемат 26% от територията на планетата, а населението им е 44% от световното.

Спокойствие пред камерите, маневри в кулоарите

На форума в Сямън лидерите на петте страни приеха съвместна декларация, в която призоваха всички страни изцяло да ратифицират и прилагат Парижкото споразумение за климата. БРИКС заявиха също така намерението си да работят за световна архитектура за икономическо управление, която да е по-ефективна и да отразява по-добре настоящата международна обстановка, като за целта се засили гласът на развиващите се пазари и икономики. В областта на външната политика страните от БРИКС се обявиха за мирно решение на конфликтите по света. По отношение на Сирия те вярват, че само "воден от сирийци, ръководен от сирийци" политически процес, гарантиращ суверенитета, независимостта и териториалната цялост на Сирия, може да донесе край на кризата. В същото време страните се обявиха против употребата на химически оръжия от която и да е страна при каквито и да е обстоятелство. Изразена бе и продължаващата подкрепа на БРИКС за създаването на палестинска държава, която да може да съжителства редом с Израел. Най-горещата точка обаче в този момент бе Северна Корея, където властите проведоха изпитание на водородна ядрена бомба едва ден преди началото на срещата. Очаквано всички страни от БРИКС заклеймиха опитите на Пхенян, но изтъкнаха, че смятат мирното решение за единственото възможно и се обявиха за диалог между всички участващи страни.

Снимка БГНЕС

В Сямън лидерите на БРИКС се обявиха за "втора златна декада"

Хармонично звучащата на пръв поглед декларация обаче бе съпроводена и от не чак толкова гладки моменти. Сложните взаимоотношения в Азия дадоха своето отражение и не всички останаха доволни. Към средата на документа може да се намери един параграф, който породи много спорове, а реакциите вариряха от "пробив" до "предателство". Разглеждайки обстановката в Афганистан, страните от БРИКС изразяват безпокойството си от несигурната ситуация в региона и дейността на различни терористични групи. Именно тези терористични групи се превърнаха в тема на обсъждане, тъй като сред тях се намират и имената на пакистански такива, което несъмнено е пробив за Индия. Напрежението между Пакистан и Индия на практика никога не е стихвало и споменаването на въпросните групи като терористични е още един лост в битката за надмощие. От друга страна, текстът бе посрещнат с разочарование в Пакистан и доколкото тази държава залага много на близките си връзки с Китай, това бе сметнато за отстъпление и дори предателство. Двете държави са партньори в Китайско-пакистанския икономически коридор. Това пък не се нрави на Индия и тя бойкотира инициативата "Един пояс, един път". Отношенията между Пекин и Ню Делхи охладняха още повече, дори се заговори за война, покрай конфликта за хималайския проход Доклам. Това ново развитие на нещата обаче показва, че Китай и Индия са намерили допирна точка - за сметка на Пакистан.

Нещо повече, по време на срещата се разплете и голямата интрига, която доминираше разговорите преди провеждането й - лидерите на двете държави Си Цзинпин и Нарендра Моди се срещнаха в кулоарите и проведоха разговор, детайли от който обаче не станаха известни. Вместо намръщени физиономии телевизионните камери уловиха значително по-ведра обстановка и изглежда, че прагматизмът ще надделее в отношенията между двете държави с най-голямо население на света. Според някои анализатори Си Цзинпин осъзнава, че враждебността между неговата държава и Индия по-скоро вреди, отколкото помага на китайските геостратегически интереси. Като особена важна цел в тази насока се смята осигуряването на индийското благоразположение към инициативата "Един пояс, един път".

„БРИКС плюс"

Друг интересен момент от срещата на БРИКС бе присъствието и на държави, които не попадат в състава на групата. Това са Египет, Мексико, Кения, Тайланд и Таджикистан. Те бяха поканени от домакините като част от формата "БРИКС плюс". Идеята бе представена от китайския външен министър Ван И през 2016 г., като по този начин Китай се надява "да установи тесни партньорства и да разшири кръга си на приятели". Търсеният ефект е да се разшири обхватът на БРИКС и да се включи по-голяма част от развиващия се свят в блока. Тук обаче Китай отново среща неодобрението на Индия и според информациите за момента се е отказал да прави тези разширени срещи постоянни. Няма индикации обаче, че ще спре да търси начини да разшири политическото и икономическото си влияние, затова в тази насока могат да се очакват още действия.

Довиждане, долар

Най-интересната новина от срещата на БРИКС обаче е явният курс, който организацията поема към прекратяване на използването на долара като средство за разплащане при търговия между страните от блока. В обсъжданите варианти дори се включи създаването на собствена криптовалута на БРИКС, която да се използва за вътрешни разплащания.

В тази връзка - макар и не директно свързано със срещата - Китай обяви на 1 септември, че ще започне да предлага договор за закупуване на петрол, платим в юани, които покъсно могат да бъдат конвертирани в злато. Това може да се окаже изключително важно за пазара в Азия, тъй като Китай е най-големият вносител на петрол в света, а суровият петрол обикновено се оценява в долари. Този ход на китайците ще позволи на Русия и Иран да заобиколят санкциите на САЩ, като търгуват петрола си в юани. За да привлече още повече потенциални продавачи, Китай обяви, че юаните ще бъдат изцяло конвертируеми в злато на борсите в Шанхай и Хонконг.

БРИКС е на прага да завърши първото си десетилетие и в Сямън лидерите му се обявиха за "втора златна декада". Дали това ще се случи е трудно да се предвиди. Исторически Русия, Китай и Индия винаги са били съперници на азиатската сцена. Моментното добро състояние на руско-китайските връзки не се дължи само на близостта между двете страни, но и на общите им проблеми в лицето на САЩ. Именно САЩ при Тръмп се сближиха с Индия на Нарендра Моди и заплашват да я притеглят по-силно в своята орбита и по този начин по-далеч от БРИКС. Бразилия и Южна Африка пък са затънали във вътрешни проблеми и едва ли може да се очаква да играят съществена роля в задаването на курса на организацията.

www.duma.bg

Новите агенти на Путин в Украйна

Политическият авантюризъм в бившата съветска република мина всички мислими граници

Георги ГЕОРГИЕВ

Скандално известният и свързан с вътрешното министерство украински сайт "Миротворец", който публикува личните данни на лица, обявени за врагове на държавата, включи в своите списъци, наричани ненапразно "разстрелни", бившия министър-председател Юлия Тимошенко и бившия губернатор на Одеска област Михаил Саакашвили. Така Тимошенко, Дамата с косата, се оказа в една компания с хора, които през 2014 г. призоваваше да бъдат "разстреляни с ядрено оръжие". На Саакашвили пък му е все тая в какви списъци ще се окаже. Човекът, отрекъл се от собствената си родина, която вкара във война уж подлъган от администрацията на Джордж Буш, ще отиде там, където му кажат, и ще направи това, което му наредят американците.

Двамата сега са редом до екпрезидента Виктор Янукович, редица негови министри, водачите на непризнатите народни републики в Източна Украйна, ръководството на Република Крим, лица определяни като "терористи", "сепаратисти", "бандити" и други "агенти на Путин". Можем да кажем, че с този акт на украинската власт, а няма никакво съмнение, че официален Киев е причастен към дамгосването на Тимошенко и Саакашвили като врагове, превратът от февруари 2014 г., наричан още Революция на достойнството, се приближава към своя Термидор. Някои може да намерят за възмутително сравнението между това, което сега се случва в Украйна и Термидорианския преврат по време на Великата френска революция. Обаче всяко подобно брожение има своята сходна вътрешна логика, която води до

сблъсък между бившите съратници

в революциите, особено при тези последвани от гражданска война. Често този сблъсък е кървав.

Непосредственият повод за разгръщащата се политическа криза бе конфликтът между Михаил Саакашвили и Петро Порошенко. Да напомним, че издирваният от властите в Тбилиси бивш грузински президент намери убежище при постмайданната власт и бе удостоен с поста губернатор на Одеска област, в момент когато Порошенко наляво и надясно раздаваше държавни постове на чужденци. Впоследствие Саакашвили влезе в конфликт с всеки, с който успя, включително и с Порошенко. Бившият грузински президент, а сега политически авантюрист, обвини действащата власт в тотална корумпираност, след което бе махнат от поста, а впоследствие през юни Порошенко му отне и украинското гражданство. Саакашвили се оказа в чужбина, ни свой, ни чужд.

На 10 септември обаче, внезапно за мнозина, Саакашвили, в компанията на лидера на партията "Баткивщчина" Юлия Тимошенко, десетки депутати, ветерани от доброволческия батальон "Донбас" и обикновени мутри, наричани в Украйна "титушки", със сила проби кордона от граничари и полицаи на граничния пункт "Шегени" и незаконно влезе в страната.

Този безпрецедентен в съвременната политическа история на Европа случай раздели мненията в Украйна и Русия кой точно стои зад гърба на Саакашвили, но всички анализатори са единодушни, че бившият грузински лидер и прикачилата се към него Тимошенко нанесоха тежък удар по репутацията на президента Порошенко. Но не само. Нанесен бе тежък удар и по репутацията на украинската държава и бяха дадени нови примери в подкрепа на тезата, че държавността в Украйна се намира в състояние на трайна ерозия. Как по друг начин да тълкуваме случилото се? Видяхме, че човек с отнето гражданство, издирван от трета държава, нежелан да влиза на територията на страната, дори възпрепятстван директно от униформени служители на властта, все пак успява да нахлуе триумфално, при съдействието на народни представители, които също нарушават закона. Това би било позор за държавните институции, в която и да е страна, и независимо от конспирологичните обяснения, би свидетелствало за

слабостта на съответната държава

В Украйна това не е случайно.

Майданният тип демокрация, диктатът на улицата, външната намеса, деградацията на институтите, в които професионалистите бяха подменени с индоктринирани персонажи, често с налудничав вид, неизбежно доведоха до това, че случаят със Саакашвили показа безсилието на официалната власт. Безсилие пред довчерашните съратници и отгледаните от нея националистически групировки, които явно помогнаха на грузинския авантюрист.

Но има и още нещо. Както написа в блога си бившият ръководител на украинското бюро на Интерпол Кирил Кулинчайно.

Михаил Саакашвили и неговите поддръжници пробиха с лекота поставения от украинската държава заслон на границата и триумфално влязоха в страната

Снимка БГНЕС

Президентът Петро Порошенко губи все повече подкрепа сред населението и парламента, но зад гърба му са силовите структури и САЩ

ков: "Украинските силови структури са морално смачкани и няма да защитават режима на Порошенко в случай на масови вълнения... Кралят е гол", резюмира Куликов.

Но нещата са още по-страшни, както показаха следващите дни. В Лвов нарушителят на границата получи тържествена вечеря с кмета на Лвов и лидер на парламентарната партия "Самопомощ" Андрей Садовой. Към момента на срещата Саакашвили официално бе издирван от полицията, за да му се връчи документът за незаконно влизане в страната. След срещата пък бе съобщено, че съдът в Лвов не е намерил съдии, които да разгледат делото срещу Саакашвили за незаконно преминаване на границата. Тези действия се тълкуват от наблюдатели като свидетелство, че Киев е загубил контрол върху Лвовска област.

В петък вечерта пък самият Михаил Саакашвили съобщи, че областният съвет на град Ивано-Франковск е приел декларация в подкрепа на негова милост и против политиката на Порошенко. За това, че ситуацията, най-малко в Лвовска област, е нагорещена, свидетелства бившият ръководител на Службата за външно разузнаване на Украйна Николай Маломуж, който заяви на пресконференция, че: "Градът кипи, политическите сили са настроени много активно. Там се появяват и Саакашвили, и опозицията, и Ляшко (лидер на Радикалната партия-б.а.), които инициират противостоянието в този регион, или на базата на противопоставянето на властта, на правоохранителните структури. Това е реалната ситуация, с която се характеризира Западът (на Украйна-б.а.). Точно такива бяха настроенията и на Изток."

Плановете на Саакашвили са напълно конкретни. Той обяви, че иска да пристигне на 19 септември в Киев, където да направи митинг срещу действащата власт. Така той може да запали

искрата на третия Майдан

Никак не е случайно, че по същото време, на 20 септември, президентът Порошенко тръгва по предварителна програма да бъде в ООН, където ще говори пред Общото събрание в Ню Йорк. По-късно обаче Саакашвили обяви, че отлага с месец похода си към столицата. За това, че се готви свалянето на Порошенко от власт говорят и пишат вече много украински и руски анализатори. Киевският политолог Олег Волошин дори заяви, че Саакашвили влиза в ролята на крайцера "Аврора", на което други коментатори ехидно подметнаха, че "каквато държавата, такава и "Аврората".

Според най-споменавания сценарий, целта на опозицията на Порошенко, чийто таран сега е Саакашвили, е да предизвика политическа криза, предсрочни избори за президент, които да бъдат спечелени от Юлия Тимошенко. За сведение, според социологическата група "Рейтинг", към април Порошенко е имал доверие от 7,7% от респондентите, а Тимошенко "цели" 9,3% одобрение.

Твърде прибързано е обаче е да се отписва украинският президент. Порошенко не се е лишил от подкрепата на силовия блок, а освен това силният министър на вътрешните работи Арсен Аваков е едва ли не личен враг на Михаил Саакашвили. Някои в Русия смятат, че ако не официалната власт, то поне отделни политици в САЩ стоят зад аферата със Саакашвили. Според най-черния сценарий Саакашвили ще изиграе ролята на детонатор, който да взриви окончателно Минските споразумения, да подхване пълномащабна война срещу метежния Донбас, с въвличането на Русия, което да послужи като основа за нови санкции срещу Москва. Това обаче изглежда твърде краен сценарий, защото предполага липса на самосъхранение у киевските политици, поради това той е по-скоро плод на емоция, отколкото на трезв анализ. Вероятно украинската власт в лицето на Порошенко ще вземе мерки за политическата изолация на Саакашвили, но не може да се предположи как ще свърши това. При такова ниво на политическия авантюризъм, което минава всички мислими граници, прогнозите са твърде спекулативни. Но не бива и да забравяме, че преди две години бившият президент на Полша Александър Квашневски, човек причастен към сегашния бардак в Украйна и познаващ немалко от действащите политици в страната, заяви, че ако в Украйна има трети Майдан, то той ще я върне в сферата на влияние на Русия.

Съмнително е обаче, че САЩ ще позволят подобно развитие на нещата. Нов преврат или, ако ви харесва, революция със сигурност ще извади на повърхността още от мръсната пяна на политическата класа. На власт ще дойдат хора още по-националистически настроени, още по-примитивни в своята ненавист към различните от тях. Това би дискредитирало напълно плановете на САЩ за превръщането на Украйна в анти Русия, а това едва ли е нещо, което те желаят.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 19 СЕПТЕМВРИ 2017

Много ни бива да „модерим” езика

За чистотата на българския и за нашата неграмотност

Д-р Георги ВЪЛКОВ, инж.

В близкото ни минало съществуваше радиопредаване за правилната употреба на българския език. Всеки понеделник, след обедните новини. В него българисти от езиковедчески институти на БАН и водещи университети анализираха неправилно използвани злободневни езикови фрази. В рамките на 5 минути - ясно и достъпно. С напредъка на демократичния преход на татковината ни това предаване, както и много други неща, отпаднаха от всекидневието на сънародниците ни. Сигурно в Националното радио са преценили, че с прогреса на компютърните технологии езиково-граматичните правила са “производна от втори ред”, както казват математиците (пренебрежимо малка величина). Или пък са решили, че подобно предаване е отживелица на стария строй и са го преустановили. Така коректната употреба на родния ни език бе оставена на компетентността на журналисти, политици, коментатори. С огорчение установяваме, че българският език деградира.

Пионери в

лумпенизирането на езика

бяха вестниците “24 часа” и “Труд”. Те започнаха тиражирането на идиотски заглавия от рода на “Нефтохим опече петима пак”! И на такива с разменен словоред: “Глиган уби ловец” или “5 проститутки сгащиха ченгета на “Орлов мост”. Тъй като в българския език няма падежни форми за подлога и допълнението, само от контекста може да се разбере кой е извършителят на действието и кой - обект на действието (допълнение). Т.е. читателят се въвежда умишлено в заблуждение, за да се повиши интересът и, съответно, тиражът на вестника.

Добре работиха в това отношение и банките. Те революционно смело нарушиха формата на множествено число на паричната ни единица (лев - левове) и въведоха “сметка в лева”, вместо “в левове”. Сметката може да бъде от “десет лева”, но като цяло (без цифра) е “в левове”. Срещнах касиерка, която искрено не разбираше какво имам предвид, като й казвам, че искам да си открия сметка “в левове” и упорито ме поправяше: “В лева?”.

Още от началото на 90-те започна неправилното съгласуване на числителни бройни със съществителни, то продължава до днес. Журналисти и политици казват: “4000 щатОВЕ” (работни места), вместо 4000 щата или пък “11 щатИ” (в САЩ) вместо 11 щата и т.н. Масово се бърка и съгласуването на учтивата форма на обръщение с множественото число - по радиото чуваме “добре дошли” в обръщение към един човек, вместо “добре дошъл”.

Използването на термини

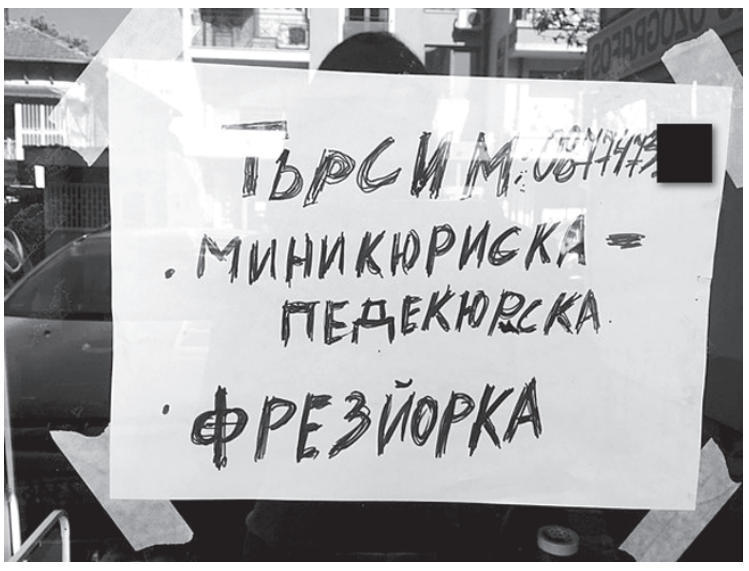
също е свързано с езикови нелепици. Покрай скорошните неудачи при експлоатацията на язовир “Цанков камък”, няколко дни по новините на “Хоризонт” говориха за “чашКата на язовира”. Не е чашКа, господа - чашка може да си поръчате в кръчмата! Чашка е умалително на съществителното чаша и предполага малък обект на разглеждане. Това да не ви е макет от “Лего”, та сте си конструирали язовирче с чашка? “Цанков камък” си е коскоджамити язовир за “милиард лева” (според премиера) и да наричате дъното на водния басейн “чашка” е по детски смешно. Инженерно-техническият термин е язовирна чаша. Не знам кой “умник” е я умалил, но чашка не става за сериозна терминология.

Друг подобен термин е “тол системата” (или “тол таксите”). Той пък е нововъведен англицизъм, непонятно защо. Идва от “toll”: такса/данък за използване на шосе/мост/пристанище (да не се бърка с другата английска дума “tall” - висок, която се произнася по същия начин). На български може да се каже “пътни такси”. Или “магистрални такси”, ако по ви харесва. Защо непременно трябва да използваме англицизми - на американци ли се правим? Не е начинът да постигнем икономическия прогрес на англосаксонците, като копираме терминологията им.

И папагалът имитира

човешка реч, но от това не става човек.

С неразумното узаконяване на англицизми рискуваме да изпаднем в ситуацията с неудачно въведения преди години термин “икономикс”. Той бе зает от произношението на английската дума икономика и вкаран в родния ни език. Както удачно апострофираха някога в радиопредаването, споменато в началото на статията, защо не заменим тогава и името на науката математика с “математикс”, а на физиката - с “физикс”, та да станат съвсем про-английски! В УНСС и до днес има действаща катедра “Икономикс”; какво да се разбира под това име - само в УНСС си знаят. За средноинтелигентния човек узаконяването на подобна чуж-

дица е неразбираемо. “Би било смешно, ако не беше тъй печално”, е казал поетът преди два века.

Това с “икономикс” ми се асоциира с техническия термин “магнитуд” - величина, определяща силата на земетресенията. В речника на БАН думата е дублетна форма в два рода: магнитуд (м.р.) и магнитуда (ж.р.), заимствана от френския или английския език, където се пише и произнася еднакво: magnitude. Логично е обаче да бъде магнитуда, по аналогия с амплитуда (на френски и английски: amplitude) - не казваме “амплитуд”, нали, макар така да звучи на заимстващия език.

Не мога да подмина и моя “любим”

глуповато-моден глагол “случва се”

В последните години, всички събития в медиите у нас “се случват”, дори и когато трябва просто да станат. Направо замърсиха ефира с това “случване”. Не знам откъде дойде, дали не е от английското: “It happens”... Никой не се замисля, че глаголът “случва се” има общ корен със случка и случайност и означава непредполагаемост и непредсказуемост на събитието. Може да се случи да спечелите от тотото. Или да ви удари гръмотевица. Планираните събития се реализират, изпълняват, осъществяват, в краен случай - стават. Въпреки това и журналисти, и интервюирани в хор повтарят какво ще “се случи”, вместо какво ще стане при планирано събитие. А една министърКА (нарочно съм използвал разговорната, неправилна форма на думата министър) стигна до върха на творческата изобретателност, създавайки “бисера”: “Случването и НЕслучването на реформата”!

Ползващите глагола случва се и неговите отглаголни вариации очевидно се припознават с управляващата прослойка и за тях е особено важно да ситят речта си с това новосъздадено езиково клише, за да се дистанцират от общата маса. А дали го ползват правилно или не - това е без значение.

За псевдо-новаторството в развитието на езика ни пише и известният в близкото минало журналист Димитри Иванов - Джимо. Градоначалник е остаряла вече форма на главен началник на градската полиция, а не кмет на града - направете справки в тълковните речници. Не знам защо е тази мания за оригиналничене.

А недодялани неологизми от рода на входирам и вакансувам (какво лингвистично издевателство!) въобще не подлежат на коментар - толкова са “невтасали”, че само манипулируеми субекти и винаги услужливата на властта администрация може да ги включат в обръщение.

Смяната на ударенията

на известни географски названия е също дразнещо. Ако в някои случаи (по-редки), то може да е оправдано (напр., новото произнасяне на МонакО вместо предишното МонАко, тъй като във френския ударението пада на последната срička), то в други е учудващо: ДОнбас вместо ДонбАс, КалгАри вместо КАлгари. Или пък Дженуа вместо Генуа. Слушах по радиото коментатор да говори четвърт час за КАтар, докато включа, че става дума за държавата КатАр!

То да беше само това - журналисти в националния ефир сменят ударенията и на общоизвестни нарицателни - казват стоманЕн вместо стомАнен, мИряни вместо мирЯни, наркоманИи вместо наркомАнии и прочее недомислици, смущаващи чувствителното ухо. Защо не вземат да раздадат тълковни речници с ударенията на думите за справка на новинарите преди излъчване в ефир?

Крайно време е да се обърне внимание на речта на говорителите - особено на тези в националните радио и телевизия, за да нямат нисък стил на изказ, използване на паразитни думи и езикови клишета, непонятни географски названия и пр. Защото на тях подражава аудиторията. И копира техните грешки. А страда езиковата ни култура.

Не е в по-добро състояние и писменият ни език. Най-често срещаната грешка е

бъркането на пълния и краткия член

в мъжки род. В българския език заглавията от съществително или съществително с прилагателно в мъжки род се членуват с пълния член -ЪТ или -ЯТ, не с краткия. Виждал съм такива слабости в име на заведение (“СтариЯ чинар”); в заглавие на филм (на огромен билборд на централен столичен кръстопът: “ЛудиЯ Макс”); в книга за Петър Дънов (“УчителЯ”). Всички те трябваше да се изпишат с пълния член - ЯТ. В реномираната книжарница на “Хеликон” се продават книги, чиито заглавия са белязани със същата грешка - кратък член вместо пълен в мъжки род.

Или обратното - пълен член вместо кратък; в рекламата на “Арт”: “Търсете бикЪТ”, а следва да е “бика”, защото е допълнение, а не подлог.

А грешките при запетайките, отделящи вметнатите изречения, са масови и неизброими. Имам чувството, че авторите ги слагат съвсем напосоки и, естествено - неправилно; просто се сещат, че някъде трябва да има такива, понеже изречението е сложно, но на кое място - не знаят. Поставят ги както дойде, без граматични правила, все едно играят бинго. И успешният резултат е долу-горе подобен - почти не съм срещал статия, доклад или документ на съвременен автор/съставител, където запетаите да са поставени правилно. Преди време четох преводна книга, в която запетаите бяха така произволно и неправилно наслагани, така ми режеха окото, че едва прочетох книгата докрай.

Това е положението с езиковата ни култура - печално. А нима заслужаваме друго? Когато всекидневно се опитваме да “модерим” езика; когато нововъвеждаме чуждици без нужда; когато от най-високи подиуми се прокламира просторечие и профанация на езика на Паисий, какво да очакваме!?

Хиляди хартиени гълъби ще се устремят към небето с надежда

На 21 септември отбелязваме Международния ден на мира

Светла ВАСИЛЕВА

На 21 септември по призив на ООН в цял свят се отбелязва Международният ден на мира. На тази дата милиони бели “Гълъби на мира” политат към небето в знак на съпричастност и подкрепа за една от основните ценности за човечеството - мира. Принципите, от които се ръководи ООН през 1981 г. когато на 30 ноември Генералната асамблея учредява Денят на мира, са защитата на неговите идеали, укрепване на дружеските връзки между държавите и стимулиране на общите усилия за постигането му в целия свят. Те са продължение на традицията, чието начало е положено в далечната 1949 г., когато е проведен Първият световен конгрес на привържениците на мира в Париж. Емблемата, избрана на този конгрес “Гълъб на мира” - бял гълъб, който носи маслиново клонче, е нарисувана от Пабло Пикасо. На този ден Обединените нации призовават към прекратяване на огъня за 24 часа с надеждата, че един мирен ден може да доведе до друг, до следващ и така накрая оръдията да замълчат.

В продължение на 20 години Денят на мира се отбелязва всеки трети вторник на септември при откриване сесията на ООН. На 7 септември 2001 г. Общото събрание на ООН единодушно приема Резолюция 55/282, призоваваща към ежегодното честване на 21 септември като ден на мира и на спирането на огъня и насилието. Резолюцията призовава хората по целия свят да спазят един пълен ден на видим мир и ненасилие. След първото честване на 21 септември през 2002 г. все повече страни членки, неправителствени организации, агенции на ООН, религиозни общности и групи на гражданското общество отдават почит на този ден.

Всички прояви на тази безсрочна акция са насочени към обръщане вниманието на хората към идеята за мир, за търсене на изход от сложните ситуации, а също и за осмисляне на ролята и приноса на всеки човек за делото в защита на мира на планета, във всяка страна и във всеки дом.

Денят на мира ще бъде отбелязан в София от 9.00 часа пред Руския културно-информационен център и от 11.30 часа пред Паметника на Незнайния воин, а също и в градовете Шумен, Ямбол, Свищов, Троян, Харманли и други.

Мирът е спокойствие, разумен живот, изпълнен с радост, усмивки и душевна топлина. Мирът е живот без горчиви сълзи и загуби, без разруха, без чувството за реална опасност.

Всяка година на 21 септември има специална церемония пред Камбаната на мира, намираща се пред щаб квартирата на ООН в Ню Йорк. Тя е подарък, направен през 1954 г. на международната организация от Япония. Необикновената камбана е отлята от монети, събрани от деца от 60 страни по света. В нея са вложени и ордени, медали и други отличия. Надписът на камбаната гласи: “Да живее мирът в целия свят”. Тя бие два пъти в годината - в деня на пролетното равноденствие и на Международния ден на мира.

Фондация “Устойчиво развитие за България” като координатор за отбелязването на Деня на мира на 21 септември 2017 г. в нашата страна се обръща с призив към гражданите да се присъединят към акцията “Един час духовност “Гълъб на мира” по инициатива на Международния съюз “Наследници на Победата”. Проявата има за цел да демонстрира дълбоката и искрена заинтересованост и стремеж на всеки участник, независимо от страната и населеното място, в което живее, за единно историко-културно и духовно пространство между близките народи в името на мира и по-доброто бъдеще.

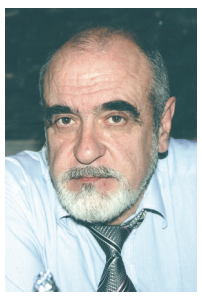
Желаещите да се присъединят към инициативата и да участват в международната проява “Един час духовност “Гълъб на мира” могат да го направят на 21 септември 2017 г. в Санаторно-оздравителния комплекс “Камчия”, където от 9.00 ч. ще има беседа за историята, значението, целите и задачите за запазването и укрепването на мира. От 9.30 часа ще се проведе флашмоб “Гълъбът на мира” - масово и едновременно пускане в небето на бели хартиени гълъби, привързани към балони под съпровода на песента на И. Дунаевски “Летете гълъби, летете”.

КАК ДА СИ НАПРАВИТЕ „ГЪЛЪБ НА МИРА”

Гълъбите могат да се нарисуват (виж снимката) и изрежат от хартия. Върху хартиения гълъб е желателно да се изпише името на загинал герой или на човек, отдал своя живот по време на военни действия, защитавайки мира и справедлива кауза.

Що е съединение и има ли то почва у нас?

Лозан ТАКЕВ

Силата прави независимостта, а Съединението - силата. Но коя сила, не се ли питате? Ако силата е разрушителна, как ще се радваме на независимостта?

През май 1880 година е отсечена монета, на която било написано “Съединението прави силата” по предложение на Стефан Стамболов, а на 6 септември 1885 година Съединението между Княжество България и Източна Румелия било вече исторически факт.

И днес на сградата на Народното събрание стои подобен надпис, който ще бъде и слоган на българското европредседателство след януари 2018 година. Не си ли зададем въпроса за разрушителната сила на колективния орган, ще изпаднем от класацията и в Европа, и на Балканите, и по света и у нас. Затова сега се питаме що е Съединение и има ли то още почва у нас?

Питаме се защото Съединението правеше силата и през всичките 28 години преход. Разрушителната сила обаче няма как да се укрие и да убегне от погледа ни. Разпродадохме собствеността на държавата с колективното решение на парламента, на чиято фасада пише “Съединението прави силата”. Убихме селското стопанство, икономиката, съсипахме държавността. Колективно решихме да подменим ценностите, сега образованието прави неграмотни децата ни нищо, че от време на време те печелят някоя световна награда по знание. Изключения винаги има.

Съединението прави силата - разрушителната преди всичко. Гласуваха закон за обявяване за престъпен периода от 1944 до 1989 година, в който бяха построени най-малко две България, и още се разпределят имотите й. Посегнахме на паметта. Паметникът “1300 години България” отиде в склад в Требич, където го чака изтребление. Бузлуджа рухва пред очите ни. Някои прекалено силно искат да се премахне паметникът на Съветската армия, както бе съборен по времето на Евгений Бакърджиев Мавзолеят. Други правят всичко възможно да се унищожат братските и приятелски връзки с Русия и руския народ. И това ако не са примери за разрушителната сила на Съединението, здраве му кажи.

Ще стане почти като в оня прословут анекдот, в който бащата извикал синовете си, дал им сноп със стрели и искал да им даде урок за Съединението от легендата на хан Кубрат. Искал да ги научи, че обединени няма никой да ги победи. Казал им “ха сега счупете това снопче, деца мои!”, както направил и хан Кубрат навремето. Но един от синовете на въпросния наш съвременник бил мутра, хванал снопчето и от раз за отрицателно време го пречупил. Бащата, разстроен извикал: “Абе ей, бако, ти с твоя фитнес, прост ще си останеш и няма да научиш нищо от българската история! И твоето Съединение ще прави единствено разрушителна сила!”

И пак си мисля и преповтарям с надежда, че поне европредседателството може да се превърне в един от аргументите временно да укротим желанието да бъдем повече разрушители, отколкото строители на България.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 19 СЕПТЕМВРИ 2017

Очаквайте

ТРЕНДАФИЛА ТРЕНДАФИЛОВА С ПРИЗА „ЕДМОНД ДЕМИРДЖИЯН”

Връчиха наградите на Столичната община за култура

Акад. Васил Казанджиев взе Специалното отличие за изключителни постижения и принос

На тържествена церемония в Народния театър “Иван Вазов” бяха раздадени наградите на Столичната община за ярки постижения в областта на културата за периода 1 юли 2016 г./ 1 юли 2017 г. Наградите по традиция се връчват в Деня на София - 17 септември.

Носител на Специалната награда на София за изключителни постижения и принос в националната култура е академик Васил Казанджиев - композитор, диригент и педагог, една от водещите фигури в българската музикална култура. Отличието за “Литература” бе присъдено на Милен Русков, писател, за романа “Чамкория”. Актрисата Меглена Караламбова получи награда за “Театър” за ролята ѝ на Вера в “4000 мили” от Ейми Херцог, режисьор Владимир Люцканов в Театър 199 “В. Стойчев”, както и за ролята на Майката в “Разговори с мама” по Сантяго Овес от Жорди Галсеран, режисьор Венцислав Кулев в Театър 199. В категорията “Музика” взе награда Кирил Маричков и “Щурците”, за концерта в зала “Арена Армеец” по повод 50-годишния юбилей на групата.

В областта на Визуално-пластичните изкуства бе отличена Софийската градска художествена галерия за силно присъствие в столичния културен живот през 2016-2017 г. като организатор на десетки изложби на видни български творци, сред които изложбите “Между модерното и канона. 120 години от рождението на Цанко Лавренов”, “Голото мъжко тяло 1856-1944”. Иво Хаджимишев бе удостоен с награда за Художествена фотография за албум и изложбата “Карастояновите. Основоположници на българската фотография” (от 27 април до 11 юни т.г. в Националната галерия). Софийската опера и балет грабна приз за спектаклите “Петрушка” и “Жар птица” по музиката на Игор Стравински. В раздел “Фолклорни сценични изкуства” получи награда Нестор Несторов, председател на Народно читалище “Витоша-1951”, дългогодишен главен худ. ръководител на ансамбъл “София-6”, за организацията на Международния фолклорен фестивал “Витоша”. За “Архитектура, опазване на културното наследство и естетизация на градската среда” бе отличено архитектурно студио “Морфокод” - арх. Грета Димитрова и арх. Кирил Мандов, за създаване на интерактивна карта на сградите, паметници на културата в София, научи ДУМА от Столичната община.

Снимка ГЕО КАЛЕВ

Акад. Васил Казанджиев на церемонията по награждаването

СТАРОЗАГОРСКАТА ОПЕРА ГОСТУВА В ДОМ „ВИТГЕНЩАЙН” СЪС „СЛУГИНЯТА-ГОСПОДАРКА”

Държавната опера в Стара Загора ще представи своята продукция на едноактната комична опера “Слугинята-господарка” от Джовани Перголези на 20 септември от 19 ч. в залата на Българския културен институт Дом “Витгенщайн” във Виена.

Паралелно с богатия оперен и балетен репертоар, по идея на директора на Старозагорската опера Огнян Драганов, афишът на театъра се обогатява с малко познати и непознати камерни оперни творби, които се представят на различни алтернативни сцени. Най-често изпълняваната опера на Перголези - краткото интермецо “La Serva Padrona” (“Слугинята-господарка”, 1733 г.) е музикален бисер от началото до края. Зрителите ще присъстват на различно поднасяне на вечния житейски сюжет, в който бедната красива слугиня мечтае да стане господарка, като крои планове да се омъжи за възрастен богаташ. Режисьорът Славчо Николов пренася действието в 60-те г. на XX век в Ню Йорк, за да разкаже своята “малка история в големия град”. Действието вместо в къщата на богаташа Уберто, се развива в кантората на адвоката Уберто.

Сценографията на спектакъла е на Иван Токаджиев, художник на костюмите - Ана-Мария Токаджиева, хореография Ромина Славова. Участват солистите Нели Нечева, Евгений Арабаджиев, Пламен Асенов, балет - Анелия Димитрова, Ивелина Димитрова, съпровод на пиано Деница Петрова и камерна формация “Musica bellissima” (Паулина Захариева, Божидар Рахнев, Галина Ледлова, Денислав Джелепов).

На 21 октомври е следващото гостуване на Старозагорската опера в Дом “Витгенщайн” с концерта-спектакъл “Джазоспекция”.

Живописна ретроспекция на Бисер Лазаров в Кюстендил

Изложба живописна ретроспекция “Периоди и подходи” на Бисер Лазаров ще бъде открита днес от 18 ч., в Художествена галерия “Владимир Димитров - Майстора”.

“Аз навсякъде съм аз. Освен това навсякъде съм българин”, заявява художникът, за когото “изкуството е път към себе си”. Ретроспективната изложба включва творби от различни периоди в областта на различни жанрове на живописта - пейзаж, голо тяло, фигурални композиции, натюрморт и интериор, а също и периоди с по-абстрактни работи.

Бисер Лазаров е роден през 1963 г. в с. Мокреш, Ломско. Завършва Художествената гимназия в София и НХА, специалност реставрация. Преподавател е в НХА, доктор по изкуствознание и изобразителни изкуства, член на СБХ и АРБ (Асоциация на реставраторите в България). Има десетки самостоятелни изложби у нас и в Скандинавски страни, както и многобройни изяви. Взима участие в реставрирането на стенописите в Рилския манастир, храмовете “Св. Троица” в Русе, “Св. пророк Илия” в София и др. Две поредни години участва в колектив, който възстановява творби от фонда на ХГ “Владимир Димитров - Майстора”, по времето на директора Недко Каблешков. След завършването на образованието си е поканен от директора на СГХГ да учреди ателие “Реставрация”, което функционира и до днес.

КРАТКИ

Фест на дигиталните изкуства за шести път

Започва “Да фест” - международен фестивал, организиран от Националната художествена академия в София, чиято цел е да срещне българската аудитория с разнообразни артистични тенденции и изследвания в полето на дигиталното видео, саунд арт, мултимедийни пърформанси и инсталации. Проявата ще продължи до 23 септември на различни места в НХА на ул. “Шипка” 1. Публиката ще види изложба, пърформанси, прожекции, презентации и уъркшопи. Ново попълнение е “Да лаб”, което ще представи електронна и експериментална музикална сцена и звуково изкуство в България.

Панорама на съвременното полско кино

Новият филмов проект - Полски филмов фестивал “Кинотека”, който се осъществява от Полския институт в София, предлага пет игрални филма, 2 блока с документални и късометражни филми. Първият е посветен на паметта на Анджей Вайда, един от създателите на т.нар. полска филмова школа. Освен това по време на фестивала във фоайето на Културен център “Г8” ще бъде представена изложба полски филмов плакат. На 29 септември в “София лайв клуб” любителите на джаза ще могат да гледат документален филм, посветен на музиканта Кшищоф Комеда.

Акварелна изложба в Ямбол

“Магията на акварела” открива есенните изложби в галерия “Стойчев” в Ямбол, ул. “Г. Раковски” 5. Това е акварелна живопис като изключителна феерия от нежни цветове и мечтателни форми. Красотата на акварелната живопис се крие в бялото на хартията, лекотата на движението, прозрачността на цвета. Детайлът сам по себе си не е самостоен, той е част от цялото. Прелива се с по-мащабното, вплита се в общия поток и въздейства освен с идеята, също с боята, водата, и хартията.

www.duma.bg

Очаквайте

НЕВЕНА ПЕЙКОВА Е №1 С „ТРЯБВАШ МИ СПЕШНО”

Алек Болдуин с „Еми” за имитация на Тръмп

Два сериала бяха удостоени с по 5 статуетки на церемонията по връчването на престижните телевизионни награди

Холивудската звезда Алек Болдуин стана носител на телевизионната награда “Еми” за поддържаща комична роля за имитация на президента Доналд Тръмп в “На живо в събота вечер”. Пародирането изстреля предаването на рекордни височини и отново извади актьора под прожекторите. “Най-накрая, господин президент, това е вашата “Еми”, заяви Болдуин при получаването на отличието. Алюзията, която направи, бе за предаването на Тръмп “Стажантът”, номинирано многократно за една от престижните телевизионни награди, но без да успее да я получи.

Сериалът “Историята на прислужницата” (“The Handmaid`s Tale”) е сред големите победители на тазгодишната церемония за връчване на наградите “Еми” в САЩ. Поредицата за дистопично общество спечели 5 статуетки, сред които за най-добър драматичен сериал, за най-добра женска роля в драматичен сериал за участието на Елизабет Мос и за най-добра поддържаща роля за актрисата Ан Доуд.

5 награди грабна и “Big Little Lies”, водещата от които бе за най-добър лимитиран сериал. Никол Кидман и Лаура Дърн също бяха отличени за участията си в него.

Фаворити за наградите бяха “На живо в събота вечер” и “Западен свят” с по 22 номинации. Престижните статуетки бяха връчени за 69-и път. За най-добра главна мъжка роля в комедиен сериал беше отличен Доналд Глоувър за “Atlanta”. Приза за най-добра главна женска роля в комедиен сериал получи Джулия Луис-Драйфус за “Veep”, който бе признат за най-добра комедия. Наградата “Най-добра главна мъжка роля в лимитиран сериал” взе Риз Ахмед за “The Night Of”. “Най-добра главна мъжка роля в драматичен сериал” отиде при Стърлинг К. Браун за “This Is Us”.

Актьорът в ролята на американския президент и със статуетката

Снимка БГНЕС И КАДЪР ОТ YOUTUBE

Няколко от най-гледаните продукции на годината не бяха отличени. Сред тях са “Westworld” и “Stranger Things”. Големият победител в награждаването от миналата година “Игра на тронове” ще бъде оценен през 2018-а, защото епизодите му от последния сезон не са били излъчени в интервала, разглеждан от журито.

Вицове

- Привличат ли се противоположностите в брака?
- Да, ако той е богат, а тя - красива.

ЧРД

АЛЕКСАНДЪР СОКОЛОВ, футболист
ДОЧО БОДЖАКОВ, кинорежисьор, сценарист
ЖИВАН БЕЛЧЕВ, юрист, съдия
НАДКА ПАНГАРОВА, директор на Център за спешна медицинска помощ в Пазарджик
ТЕОДОРА ДИМОВА, писателка и драматург

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

19

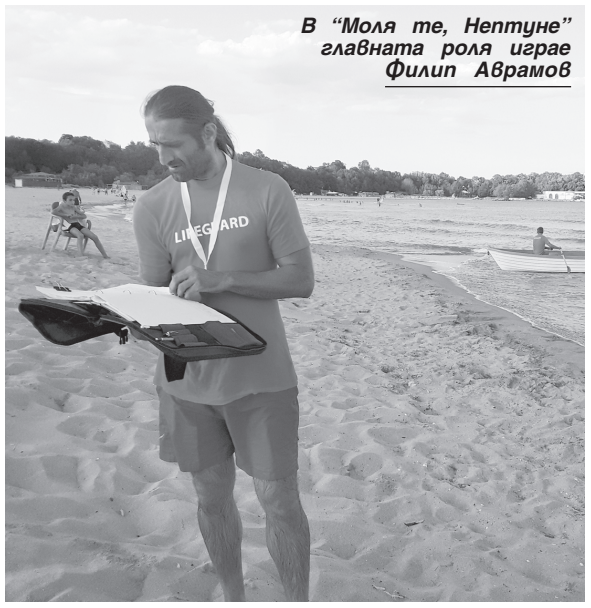
Св. мчци Трофим, Саватий и Доримедонт

Българи триумфират с планетарна красота

Габриела Кирова спечели престижната титла “Вицемис Планет” на световния финал на прочутия конкурс, който се състоя в Грузия и събра участнички от 35 държави. Красавицата покори журито с блестящо сценично поведение в трите тура на шоуто и с невероятно изпълнение на съчетание от художествена гимнастика - динамична комбинация с лента и топка. Чаровната дама е избрана за “Мис България 2016” и скоро с гордост ще предаде короната на наследничката си “Мис България 2017”.
Ивел Йорданов дефилира на финала на “Мистър Планет 2017” в конкуренция с още 20 участници от цял свят. Нашенецът завладя журито с изключително професионално изпълнение на модерен балет и заслужено спечели титлата “Мистър Планет Талант 2017”.

Ирина Папазова (в средата) с Габриела Кирова и Ивел Йорданов

В “Моля те, Нептуне” главната роля играе Филип Аврамов

Нови детски филми ще продуцира БНТ

Българската национална телевизия продуцира три нови кинопроекта за детската аудитория. На последната конкурсна сесия на обществената медия бяха одобрени игралните сериали “Островът” и “Румбата, Роналдо и аз”. В момента те са на етап развитие на сценария, след което ще започне същинската им реализация. Третият филм е късометражен и носи заглавието “Моля те, Нептуне”. Той се реализира в партньорство с Европейския съюз за радио и телевизия (EBU) и работата по него вече започна.

Режисьорът на “Моля те, Нептуне” - Петър Гайтанджиев, ще въведе зрителите в драматичната история на Емо - 9-годишно момче, което преживява тежко раздялата на родителите си, но старателно крие тайната от всички. Действието се развива в детски морски лагер, където Емо среща спасителя бате Боби. Оказва се, че освен от удавяне, спасителят ще помогне на детето и в сбъдването на най-голямата му мечта, за която само морският цар Нептун знае.

Свързаха интернет с човешкия мозък

Биомедици от университета “Уитуотърсранд” в Йоханесбург обявиха, че за първи в света са успели да свържат човешкия мозък с интернет в реално време, пише Technews. Системата “Brainternet” “излъчва” мозъчните вълни в глобалната мрежа и по същество превръща човешкия мозък във възел на Интернет на нещата (IoT). Под IoT учените разбират свързване на всяко устройство с превключвател за включване и изключване към глобалната мрежа.

“Brainternet” е идея на Адам Пантановиц, преподавател в университета и ръководител на екип, който развива проекта в продължение на 4 години. Според учения става дума за нова граница в развитието на мозъчно-компютърните интерфейсни системи.

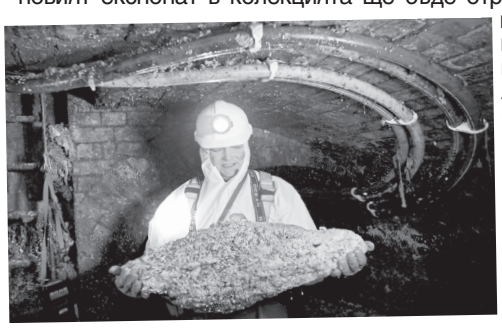
“Липсват лесно разбираеми данни за това как функционира човешкият мозък и как обработва информацията. “Brainternet” се стреми да опрости разбирането на човека за неговия мозък и за мозъка на другите чрез непрекъснат мониторинг на мозъчната активност, както и чрез осигуряване на възможност за интерактивност”, споделя Пантановиц, цитиран от университетския сайт.

КУПЧИНА МРЪСОТИЯ СТАВА МУЗЕЕН ЕКСПОНАТ В ЛОНДОН

Лондонският исторически музей поиска част от огромната маса боклук, която запуши градската канализация преди дни. Страховитата буца мръсотия стана известна в британската столица като fatberg.

Първи я забеляза служител на фирмата, отговаряща за канализацията в града. Мазната структура направи дебюта си във видео, заснето от него. Там се вижда явно огромна маса от 130 тона мръсотия, която задръства канала близо Уайтчапъл, Източен Лондон.

Купчината се състои от салфетки, пелени, презервативи и други боклуци. Буцата, описвана като “екстремна скална маса, тежаща колкото 11 двуетажни автобуса” е създавала проблеми в района цял месец. Според Алекс Уърнър - куратора на Лондонския музей, проследяващ историята на града от праисторически времена до днес, новият експонат в колекцията ще бъде отражение на голям съвременен проблем. Експертът коментира, че по този начин ще се обърне внимание на лондончани какви са последствията от отпадъците, които изхвърлят в тоалетните и каналите си.

От музея съобщиха, че парчето от 250-метровата “скала” ще е поставено в запечатан съд за съхранение. Все още не е известно колко голямо ще бъде то.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 19 СЕПТЕМВРИ 2017

БЕЗ СЪД И ПРИСЪДА

94 ГОДИНИ ОТ ПЪРВОТО АНТИФАШИСТКО ВЪСТАНИЕ В СВЕТА И ЗВЕРСКОТО МУ ПОТУШАВАНЕ

Арестувани въстаници през есента на 1923 г. във Враца

Симеон БАЛЕВСКИ,
Бургас

През септември 2017 г. се навършват 94 години от Септемврийското въстание през 1923 г. За това въстание са изписани много страници в нашата история. Гео Милев възпя славните дни на въстанието в поемата "Септември", Антон Страшимиров написа романа "Хоро", произведенията на Николай Хрелков, Орлин Василев и други поети и писатели септемврийци отразяват причините и характера на въстанието, героизма на синовете и дъщерите на България. За жалост има и такива автори и журналисти, верни на царя и на фашисткия главорез Александър Цанков, които публикуват долнопробни лъжи.

И днес в някои медии продължаваме да четем, че въстанието от септември 1923-а е метеж, триумф на безумието, продиктувана от Москва авантюра и какво ли не. Пиша за това въстание, като се опирам на спомените и разказите на очевидци, на споделеното от живи свидетели и участници във въстанието и преживели погрома му.

Причините за Септемврийското въстание се коренят в резултатите от четирите войни, в които участва България и в които загинаха 180 хил. войници. А също така и в кървавата диктатура на Ал. Цанков, белязала настъплението на фашизма. Само във войните през 1913 г. и 1916-1918 г. загинаха над 80 хил. войници. От тези войни, водени в интерес най-вече на Германия, загубихме много територия, наложени ни бяха непосилни репарации от великите сили победителки.

България почерня. Над половин милион деца останаха клети сираци. Настъпи нечуван глад и мизерия. В същото време синовете на едрите фабриканти, банкери и крупни земеделци си стояха вкъщи и заедно с бащите си трупаха богатства.

И така до 1919 г., когато чрез избори БЗНС начело с Александър Стамболийски дойде на власт. Като министър-председател Стамболийски веднага се захвана с реформи и нови закони в полза на бедното селячество. Той прокара закона против най-едрите земеделци и даде земя на малоимотните селяни, издигна лозунга "Земята на тия, които я обработват", създаде закон против лихварите, банкерите и фабрикантите експлоататори. Въведе трудовата повинност, която изигра историческа роля за изграждането на нова България до 1989 г.

Александър Стамболийски настояваше да се търси сурова отговорност от виновниците за националната катастрофа, войните и мизерията. По тези и много други причини Стамболийски стана наш любим вожд, разказват негови съвременници и последователи. Сред тях са Мито Гладневски, Томо Савчев, баща ми и всички селяни от с. Бутан, Врачанско, цяла България и всички членове на БЗНС.

Цанковистите, буржоазията, военните и дворецът смъртно намразиха Стамболийски и търсеха повод да го ликвидират. Това стана на 9 юни 1923 г., когато той беше обезглавен. В резултат на всичко това избухна Юнското въстание в Плевенско, Шуменско и Карловско. Но въстанието бързо беше потушено.

Шлепът, в който са натоварени въстаниците и удавени в Дунав

Веднага започна подготовка за ново въстание, като БКП коригира своята позиция и създаде единен фронт с БЗНС, Социалдемократическата партия, Синдикалния съюз и др. След усилена подготовка и организационна работа въстанието избухна още на 13 септември 1923 г. най-напред в Мъглиж, Старозагорско, Нова Загора, Казанлък и Чирпан, в Бургаско.

На 22 срещу 23 септември 1923 г. въстанието обхвана и останалите революционни окръзи. Най-масово и най-организирано то беше във Врачанско и Видинско. Много е писано за хода на въстанието, за неговите успехи и поражението. Искам да напомня за онова, за което малко е писано и малко се знае.

След потушаване на въстанието фашистката власт на Цанков през октомври 1923 г. започна кървава разплата с бивши въстаници и мирни селяни, недоволни от властта. Най-сериозна беше разправата в Северозападна България.

На 1 октомври, изпълнявайки указанията на българоубиеца Цанков, военна част начело с вахмистър Георги Христов и подофицер Таки Димитров нахлува в село Горна Гнойница (сега Септемврийци), Монтанско. Арестувано е цялото мъжко население. Набедени са, че са комунисти, земеделци, демократи и безпартийни, недоволни от властта. Между тях е имало и зидари, дошли от Трънско, на работа. Една част от арестуваните - 75 души, са подкарани към Лом. Близо до селото ги отклоняват от пътя в местността Червеновръшкият, където най-зверски биват покосени от картечни изстрели, намушкани и добити като кучета. Без съд и присъда. Такъв случай не е имало и по турско време в този край. По чудо оживяват трима души. Другата група - около 125 души - са закарани в Лом и са затворени в шлеповете на р. Дунав заедно с други мъже от този край.

От избитите 72 души има по няколко човека от едно семейство. Убити са 4 братя от Лаковци, баща и син учители от Лочевци, Хаджи Марко и синът му. Командирът на терористичната бандитска военна част след няколко месеца полудява. (Това е по разказ на Георги Гладнишки от същото село.)

След 9 септември 1944 г. близките и роднините на убитите със свои средства са построили паметник в центъра на селото, където са написани имената на убитите.

Наследниците на зверски избитите не са съдили виновните и не са отмъщавали. Те казали: "Кръв с кръв не се измива..."

Това не е единственият случай в Северозападна България. Такива има много в страната - и в Старозагорско, и в Поповско, и в Бургаско, и др.

Монархофашистката власт начело с кръволока Цанков показа как може да се убива без съд и присъда за протести и идейни убеждения.

Така октомври 1923 г. остана в нашата история като месец на кървава разплата.

Паметник на загиналите в Септемврийското въстание в с. Виноградец

На 19 септември 2017 г.

полк.
ИВАН ВАСИЛЕВ

чества своя
80-ГОДИШЕН юбилей

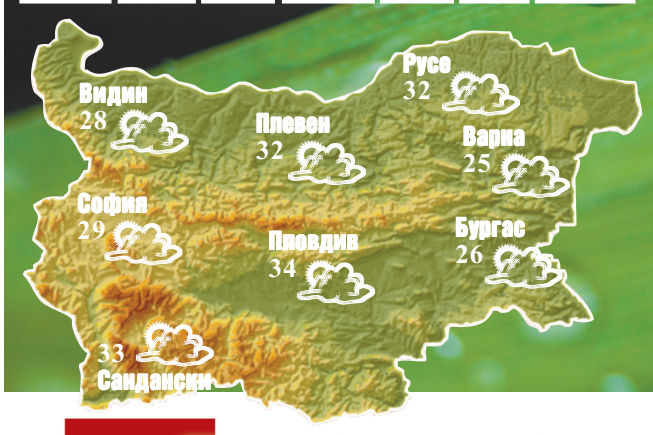

Роден в борческия Новозагорски край, той изминава труден и богат житейски път на достоен българин и патриот. Като уважаван стопански ръководител за принос в развитието на селското стопанство, е удостоен със златен орден на труда. Дълги години работи предано, честно и всеотдайно за осигуряване на икономическата сигурност на страната, за което също е награждаван с високи държавни отличия. Неговата сила и гордост са съпругата му Веселина, голямото му семейство и добрите приятели.

ЧЕСТИТ ЮБИЛЕЙ, ДРУГАРЮ ВАСИЛЕВ!

Политически клуб "Единство"

ВРЕМЕТО

Днес сутринта ще започне със слънчево време. Вятърът ще се ориентира от изток, слаб, до умерен. Облачността ще бъде променлива, увеличаваща се от север. Привечер и преди полунощ, отначало над крайните северни райони, ще завали дъжд. Максималните температури ще останат все още високи, от 28 до 33 градуса. Атмосферното налягане ще бъде близко до нормалното.

Изгледи за

20
максимални
25°/30°

21
максимални
20°/27°

В сряда облачността ще се увеличи. Температурите ще бъдат от 24 до 30-35 градуса. В четвъртък валежите ще обхванат цялата страна. Температурите ще продължат да се понижават.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава „ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор **Таня Джаджева**
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: Павлета Давидова - завеждащ отдел - 215; Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Милена Николова - 233; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Йовановска - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246

СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Георги Христов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: Боян Бойчев - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: Емилия Костадинова - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Спаска Венева

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева, Ива Иванова - 205; e-mail - reklama@duma.bg

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Румяна Кирилова - 203; Емил Михов - 208; abonament@duma.bg

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ
София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:00 Денят започва Сутрешен информационен блок
09:00 По света и у нас
09:15 Денят започва с Култура културен блок
11:00 Здравето отблизо Здравно предаване
12:00 По света и у нас
12:30 Бързо, лесно, вкусно рецепта на деня/п/
13:00 Космически кораб „Догстар“2 анимационен филм
13:25 Сагуа - сиамската котка анимационен филм
13:50 История.bg 1100 години от битката при Ахелой/п/
15:05 Братовчеди тв филм
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:40 Малки истории /п/
16:50 Едно голямо семейство 2 тв филм
17:45 Бързо, лесно, вкусно рецепта на деня/п/
17:55 Зелена светлина
18:00 По света и у нас
18:40 Още от деня Коментарно предаване
19:45 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:45 Спортни новини
21:00 Референдум с Добрина Чешмеджиева Дискусионно предаване
22:00 Мускетарите 3 тв филм
23:00 По света и у нас
23:25 Зелена светлина
23:30 Момчетата от „Медисън авеню“6 тв филм
00:20 Бързо, лесно, вкусно рецепта на деня/п/
00:30 Денят започва с Култура
02:15 Едно голямо семейство 2 тв филм
03:10 Братовчеди тв филм
04:10 Изкуството на 21 век
04:40 Още от деня /п/
05:50 Бързо, лесно, вкусно рецепта на деня

bTV

06:00 „Кунг фу панда: Легенда за страхотния боец“ - анимация
06:30 „Тази сутрин“ - информационно предаване
09:30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Шоуто на Слави“ /п/- вечерно ток шоу
13:30 Премиера: „Градско момиче“ - сериал, с. 1, еп. 49
15:00 Премиера: „Италианската булка“ - сериал, с.1, еп.115
16:00 Премиера: „Клиника край езерото“ - сериал, с.2, еп. 29
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18:00 „Опасни улици“ - сериал, еп. 811
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 Премиера: „Сега и завинаги“ - сериал, с. 1, еп.1
21:00 „Фермата“ - риалити
22:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Моите мили съседи“- сериал, с.1, еп.17
01:30 „Вътрешна сигурност“ - сериал, с.3, еп.4
02:30 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04:30 „Опасни улици“ - сериал, еп. 693
05:30 „Лице в лице“ /п./ - публицистично предаване

NOVA

06:20 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „На кафе“ - предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети“ - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Двете лица на Истанбул“- сериен филм
13:30 „Дъщерята на Ананди“ (премиера) - сериен филм
14:30 „Прости ми“(премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Завинаги свързани“ (премиера) - сериен филм
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ (премиера) - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Откраднат живот: Чуждо тяло“ (премиера) - сериен филм, 4 сезон
21:00 VIP BROTHER 2017 - реалити шоу
22:00 „София - Ден и Нощ“ (премиера) - риалити сериал
23:00 „Господари на ефира“- забавно предаване
23:30 Новините на NOVA
00:00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA
01:00 „Отмъщението“ - сериен филм, сезон 4
02:00 „Законите на съдбата“- сериен филм
03:00 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм
04:00 „Двете лица на Истанбул“- сериен филм /п/
05:20 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA /п/

БНТ 1

06:00 Телеканал „Добро утро“
09:00 Новини
09:15 Телеканал „Добро утро“
09:30 „Пробни покупки“
10:00 „Живей здравословно!“
11:00 „Модна присъда“
12:00 Новини (със субтитри)
12:15 „Времето ще покаже“
13:55 „Хайде да се оженим!“
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Времето ще покаже“
16:00 „Мъжко / Женско“
17:00 „Времето ще покаже“
18:00 „Вечерни новини“ (със субтитри)
18:45 „В действителност“
19:50 „Нека да говорят“
21:00 „Време“
21:35 Премиера. „Роден бряг“ - сериен филм
23:30 „Вечерният Ургант“
00:10 „Талянка“ - сериен филм
01:05 Нощни новини
01:20 „Талянка“. Продължение
02:10 „Последната електричка“ - сериен филм
03:00 „Нека да говорят“
03:55 „Роден бряг“ - сериен филм
05:00 Новини
05:05 „Роден бряг“. Продължение

ОВЕН

Ще избегнете разочарования, ако не се ангажирате с нови отговорности, в случай, че вече имате такива.

21 март - 20 април

РАК

С прагматичен подход при решаване на служебен въпрос ще си спестите време. Това ще доведе до желаните резултати.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Преодолявайки трудностите и без да изпадате в крайности, ще приключите днес навреме започнатите проекти.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Днес усещането ви за нещата е правилно и промените, някои от които все още невидими, вече ще са в ход.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Отлично време днес за полезни инициативи, усвояване на нова информация и знания. Споделете идеите си.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Днес основно ще ви занимават неща, свързани с кариерата и дома, а други - с предстоящи планирани пътувания.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Днес с навременни решения ще съумеете да привлечете околните към себе си, спечелвайки ги за идеите си.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Днес споделете намеренията си с колегите си и заедно ще ви бъде по-лесно. Не правете непоискано добро.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Днес уточнете плановете си с партньорите си и бъдете честни и открити. Не допускайте непочтени мисли.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Днес активността ви ще се прояви по начин, който ще ви носи финансови и други, очаквани от вас резултати.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Внимателни и толерантни, ще се радвате на взаимност и денят ви ще премине по-спокойно и напълно успешно.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Да превърнете недостатъците си в предимство е във възможностите ви днес, стига бързо да ги пожелаете.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА ВТОРНИК 19 СЕПТЕМВРИ 2017

Бербатов се дипломира, гласи се за управленец

Димитър Бербатов се гласи да замени футболните бутонки с управленската професия. Голмайстор №1 на националния ни отбор засега не разкрива плановете си, защото смята, че още има какво да даде на зеления терен. Вчера Митко получи дипломата си от НСА, като стана бакалавър по "Спортен мениджмънт".

"С тази диплома мога да бъда управленец. Така че да внимават всички управленци. Дали мога да застана начело на БФС? Да, аз мога да бъда и министър с тази диплома, нали? Трябва да се целим високо, но всичко с времето си. Сега още играя футбол, а впоследствие ще видя какво ще решавам, но се опитвам паралелно да правя всички неща. Догодина ще бъда на 37 години и полека-лека приключвам с футбола. Впоследствие инструментите, които имам, в случая моята диплома, ще ми помогнат, ако реша да се занимавам с управление, или мога да поискам да съм министър. Мога и без нея (дипломата) най-вероятно, но няма да е 100% изпълнено всичко. Като се погледна в огледалото, и нещо няма да е както трябва. В момента всичко си е по местата", обяви нападателят на Керала Бластърс. Той разкри още, че след като му изтече 5-месечният договор с индийския тим, може да се върне по терените на Първа лига. "Като бях малък, си мислех, че стигна ли Манчестър Юнайтед, после се отказвам, но това са детски неща. Откажеш ли се, няма връщане. Колкото мога, ще играя", допълни нападателят.

Ректорът на НСА проф. Пенчо Гешев връчва дипломата на Димитър Бербатов, който вече е висшист по "Спортен мениджмънт"

Хубчев се отказа и от Георги Миланов

Селекционерът върна Александър Тонев и Спас Делев за мачовете с Франция и Люксембург

Петър Хубчев не повика в националния отбор Георги Миланов. Полузащитникът на ЦСКА М и Футболист №1 на България за 2012 г. не попадна в списъка на легионерите за мачовете с Франция на 7 октомври в София и за гостуването на Люксембург 3 дни по-късно. Действително тази есен Миланов рядко играе за московските "армейци", като почти няма мачове като титуляр. Той е участвал в едва 4 двубоя от Премиер лига, в които няма гол. За "трикольорите" Миланов игра в последните две срещи - при успеха над Швеция с 3:2 и загубата от Холандия с 1:3.

Селекционерът на България върна халфовете Александър Тонев и Спас Делев. Двамата лекуваха контузии, но се възстановиха и вече играят за клубните си отбори. В събота Тонев игра силно за Кротоне в Серия А, но тимът му загуби от гостуващия Интер с 0:2. Делев поигра 30 мин. за Погон Шчечин при домакинството на Лех Познан (0:0). И за двамата това бяха първи мачове за сезона. През лятото Делев не води подготовка, защото си извади лявото рамо при загубата на България от Беларус (1:2) на 9 юни, а преди това донесе успеха над Холандия. В състава са Ивайло Чочев и Ивелин Попов, които обаче ще пропуснат по наказание мача с Франция.

Хубчев събира отбора на лагер на 1 октомври. За "лъвовете" мачовете ще са почти протоколни, защото преди последните два кръга сме 4-ти с 12 т. Води Франция със 17, пред Швеция 16 и Холандия 13. Директна виза за Мондиал 2018 в Русия взима само победителят, а осемте най-добри втори от деветте групи ще играят баражи за останалите 4 места.

Легионерите: Пламен Илиев (Астра, Рум), Страхил Попов (Касъмпаша, Тур), Петър Занев (Амкар, Рус), Васил Божиков (Слован, Слвк), Георги Костадинов (Макаби Х, Изр), Симеон Славчев (Лехия, Пол), Ивайло Чочев (Палермо, Ит), Александър Тонев (Кротоне, Ит), Ивелин Попов (Спартак, Рус), Спас Делев (Погон, Пол), Божидар Краев (Мидтиланд, Дан), Андрей Гълъбинов (Дженоа, Ит).

Фенове на ЦСКА-Сф с подписка срещу съдията депутат от ГЕРБ

Фенове на ЦСКА-Сф стартираха подписка за изваждането на рефера Стефан Апостолов от парламента. В най-скоро време тя ще бъде изпратена до ръководителите му. Недоволните привърженици смятат, че Апостолов, който е и един от новите депутати от ГЕРБ, уронва престижа на управляващата партия с гафовете си на мача Черно море - ЦСКА-Сф (0:1), в която столичани се добраха до 3-те точки с гол в 96-ата мин. На "Тича" депутатът вбеси гостите, като първо не свири дузпа за нарушение срещу Станислав Манолев (11), а след това в 41-ата не зачете и негов гол заради несъществуваща засада. Впоследствие обаче той даде 7 мин. продължение, в които ЦСКА-Сф стигна до победата.

При неотсъдената дузпа срещу Манолев той не свири преди това нарушение на национа срещу защитник на "моряците".

Апостолов трябваше да е наказан за този кръг, защото след мача Левски - Лудогорец (0:0), който се игра на 6 септември, шефът на съдийската комисия Петър Петров обяви, че Апостолов и Никола Попов са санкционирани заради незадоволителните си оценки. Като допълнителен съдия зад вратата Апостолов подсказал на главния рефер Попов по системата за връзка, че Натанаел е само за жълт картон, въпреки че бразилецът удари два пъти с лакът в лицето Антонио Вутов при спряна игра.

"Дългата почивка" за Апостолов обаче се оказа само един мач и той получи назначението за Варна. В морската ни столица и домакините възнегодуваха от решението му да покаже два светкавични жълти картона на Цветелин Чунчуков (84). След мача синът на кмета на Симитли Поли Апостолов бе изведен от терена със солиден полицейски кордон, а треньорът на варненци Георги Иванов-Гонзо го определи като поръчков съдия.

Пената стана и художник

Легендарният футболист и треньор на ЦСКА и националния отбор на България Димитър Пенев нахлу в ново поприще след писателството. Пената се превърна в художник за един ден, а неговото импровизирано ателие се оказа Музеят на славата на ЦСКА на стадион "Българска армия". Стратега се включи в проект на художника Александър Василев-Василевса, който от 4 години насам твори и нестандартни картини със съдействието на големи имена от спорта. Те подписват първо белите платна, след което започват да рисуват върху тях, а Василевса довършва картините им. Пената рисува с ръце и разписа 40 платна, които след довършването ще бъдат продадени за благотворителност. Преди него в проекта са участвали Кубрат Пулев, Йордан Йовчев, Валентин Йорданов и Мария Гроздева.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА СПОРТ
16.00 Несебър - ЦСКА-Сф
19.00 Ботев Гъл - Левски
ПО ДИЕМА СПОРТ
21.45 Лестър - Ливърпул
ПО НОВА СПОРТ
22.00 Рединг - Суонзи
ПО РИНГ
21.45 Болоня - Интер
ПО ЕВРОСПОРТ 2
19.15 Борусия М - Щутгарт
21.30 Шалке - Байерн
ПО СПОРТ+
23.00 Барселона - Ейбар

РЕЗУЛТАТИ

ПЪРВА ЛИГА, IX КРЪГ

Локо Пд - Славия 1:2 0:1 Иванов (47) 1:1 Умарбаев (57) 1:2 Димитров (82-д); **Витоша - Пирин 0:0; Етър - Берое 1:2; Левски - Септември 2:0; Верея - Дунав 2:1; Черно море - ЦСКА-Сф 0:1; снощи: Лудогорец - Ботев Пд**

КЛАСИРАНЕ

1. ЦСКА-СФ	9	7	1	1	25:6	22
2. ЛУДОГОРЕЦ	8	5	3	0	18:4	18
3. ЛЕВСКИ	9	5	2	2	14:4	17
4. БЕРОЕ	9	4	4	1	12:8	16
5. ВЕРЕЯ	9	5	1	3	10:11	16
6. ЧЕРНО МОРЕ	9	4	2	3	11:10	14
7. ЛОКО ПД	9	3	2	4	9:15	11
8. ЕТЪР	9	2	4	3	9:10	10
9. ПИРИН	9	2	4	3	10:9	10
10. БОТЕВ ПД	7	2	2	3	10:14	8
11. ДУНАВ	9	2	2	5	8:13	8
12. СЛАВИЯ	9	2	2	5	10:20	8
13. СЕПТЕМВРИ	8	2	1	5	6:10	7
14. ВИТОША	9	0	2	7	5:23	2

X кръг: 22.09 (петък), 20.00: ЦСКА-Сф - Дунав (Диема спорт); събота, 15.30: Славия - Витоша Б (Диема); 17.30: Пирин - Верея (Диема спорт); 20.00: Черно море - Етър (Диема спорт); неделя, 17.30: Ботев Пд - Локо Пд (Диема спорт); 20.00: Септември - Лудогорец (Диема спорт); понеделник, 20.00: Берое - Левски (Диема спорт)

КРАТКИ

Верея пред разпадане

Верея е пред разпадане. Треньорът Илиан Илиев изчаква да се срещне с шефовете, за да се уточни как ще се изплатят задълженията към футболистите. Ако няма плащане, а само поредни обещания, няма да е изненада, ако играчите и треньорите решат да си съберат багажа и да си тръгнат.

Мъри отново удари Стойчо Младенов

Воденият от Станимир Стоилов отбор на Астана спечели с категоричното 4:1 при гостуването на Кайсар, на който начело е Стойчо Младенов, в 27-ия кръг на казахстанското първенство. Кайсар изненадващо откри след автогол на Шитов (46). Граховац (60) изравни от дузпа. Шитов (65) се реваншира за автогола и направи обрата пълен. Логвиненко (76) и Тагиберген (90+2) оформиха разгрома на Кайсар. Астана води с 63 т. и 2 мача по-малко от Кайрат Алмати 62. Кайсар е седми с 29 т.

Стоичков ще раздава автографи

Христо Стоичков ще се срещне в Стара Загора с почитателите си и ще раздава автографи върху книгата си "Как да печелим във футбола: 88 съвета от номер 8". Събитието ще е до Регионалния исторически музей в града утре в 11.30 ч. Камата е в България от вчера.

СПОРТ
ДУМА 24

www.duma.bg

Хубчев се отказа от Георги Миланов

Стр. 23

Българка е най-добро либеро на световното

Снимка FIVB.ORG

Жана Тодорова (в червен екип, вдясно) с наградата за най-добро либеро на Волеймондиала в Любляна в компанията на отличените словенки Саша Планиншец, Ева Мори и Иза Млакар, и туркините Бейза Аръчъ и МВП на шампионата Ханде Баладин (от ляво на дясно). Отсъства контузената доминиканка Маделин Гилен

Жана Тодорова от шампиона Марица Пд бе избрана за най-добро либеро на световното първенство по волейбол за жени до 23 години в Словения. Въпреки че загубиха безапелационно финала от Турция с 0:4 гейма (12:15, 11:15, 13:15, 8:15), три от словенките попаднаха в идеалния отбор на волеймондиала - Саша Планиншец бе определена за най-добър блокировач, Ева Мори - за най-добра разпределителка, и Иза Млакар - за най-добър диагонал. 20-годишната туркиня Ханде Баладин бе избрана за най-добра волейболистка на шампионата и за най-добра нападателка, а нейна подгласничка на поста стана 16-годишната Маделин Гилен от Доминиканската република, която получи наградата си с патерици, след като контузи лявото си коляно на полуфинала с Турция и не игра в малкия финал, спечелен от България с 4:2 гейма.

Баладин бе отличена като най-добра нападателка с 91 т. в 7-те мача на тима си. От Турция като втора най-добра на блок бе отличена и Бейза Аръчъ.

Международната волейболна федерация отбеляза пълния триумф на отбори от Балканите, като и трите държави са спечелили първите си медали от световно първенство за тази възраст. Шампионатът се проведе по експериментален регламент. Играеше се до 4 от 7 гейма до 15 точки и без тайбрек.

Томова свали Цвети от върха

Сесил Каратанчева с титлата в Лас Вегас след епичен български финал с Елица Костова

Виктория Томова стана първа ракета на България при жените. 22-годишната софиянка, която преди малко повече от седмица триумфира с титлата на турнира "Алианц Къп" в София, отне статута на най-предно класирана българска тенисистка в световната ранглиста на дългогодишната лидерка Цветана Пиронкова. Томова се изкачи с 9 места до №149 с 374 т. Цвети, която ще почива до Нова година, пък продължава отстъплението си и се смъкна с още 5 позиции и вече е 161-а с 353 т. 29-годишната пловдивчанка има контузия в рамото, заради която пропусна последния за годината турнир от Големия шлем - US Open. За последно тя игра през юли на "Уимбълдън", където отстъпи във II кръг пред поставената под №5 Каролине Вожняцки (Дан). Така след 11 неизменни години като №1 на България Цвети сдаде върховенството в родния женски тенис. Гарбине Мугуруса (Исп) оглавява за втора седмица ранглистата с 6030 т., пред Симона Халеп (Рум) 5965, и Елина Свитолина (Укр) 5640.

Сесил Каратанчева пък триумфира на турнира на ITF в Лас Вегас ($60 000) след победа в българския финал над Елица Костова (№211) с 6:4, 4:6, 7:5. Благодарение на триумфа Сесил прогресира с 44 места и вече е 180-а с 309 т. Костова пък скочи с 47 позиции до №211 с 251 т. Каратанчева затвори финала за малко над 2 часа и половина. Срещата премина с 9 пробива и множество обрати. Сесил поведе с пробив още в първия гейм, но Костова бързо го върна и дори имаше възможност за втори пореден път да спечели подаването й. Каратанчева обаче се спаси, а в деветия гейм отново проби и при петия си сетбол сложи край на първата част. Първите 7 гейма на втория сет преминаха под доминацията на сервиращите, но после Костова прекъсна серията с пробив за 5:3. Каратанчева успя веднага да го върне, но, сервирайки за оставане в света при 4:5, отново се пропука.

Решителната част започна с размяна на пробиви, след която двете продължиха здравата битка гейм за гейм. При 5:5 Каратанчева стигна до 3 "скрити" мачбола, възползва се от последния, след което приключи двубоя с убедителен сервис гейм. За 28-годишната софиянка това е осма ITF титла и първа от близо 6 г. Предишният й трофей отново беше завоюван на американска земя - във Финикс през ноември 2011 г. след успех над Мишел Ларчер де Брито (Пор). Костова остава с 5 индивидуални титли след 22-ия си финал в турнирите на ITF.

Сесил Каратанчева

Първа евротитла по баскетбол за Словения

Снимки БГНЕС

Капитанът на Словения Горан Драгич е вдигнал купата на европейски шампион след победата на тима му над Сърбия с 93:85 на финала в Истанбул

Словения изненадващо е новият европейски шампион по баскетбол. На финала в Истанбул момчетата на Игор Кокошков надиграха смятания за фаворит тим на родната му Сърбия с 93:85 (20:22, 36:22, 15:20, 22:18). Така бившата югорепублика приключи шампионата без нито една загуба и с 9 победи. На 1/2-финала словенците детронираха досегашния първенец Испания. Това е въобще първо отличие за словенците в баскетбола в кратката им история. Само преди година в квалификациите Словения игра срещу нашия национален тим, но би в Ботевград с 83:78, като 7 мин. преди края нашите водеха с 65:64.

На финала в турския мегаполис най-резултатен бе словенецът Горан Драгич с 35 т. С невероятната си игра 35-годишният гард ознаменува оттеглянето си от националния отбор. Играчът на американския Маями Хийт бе избран и за най-полезен (MVP) на първенството. Освен него в идеалната петица попаднаха още сънародникът му Лука Дончич, руснакът Алексей Швед, сърбинът Богдан Богданович и испанецът Пау Гасол. За бронза в Истанбул Испания победи Русия също с 93:85 (21:13, 24:15, 21:27, 27:30).

ГЛЕДАЙТЕ

ПО ЕВРОСПОРТ 1
СНУКЪР
09.30 и 14.30 "Уърлд оупън"
КОЛОЕЗДЕНЕ
12.30 СП за юноши: Индивидуално по часовник
ПО Ф+
ТЕНИС
15.00 Турнир в Мец (мъже)

КРАТКИ

Франция и Белгия ще спорят за „Купа Дейвис"

Франция и Белгия се класираха за финала на "Купа Дейвис", неофициално световно първенство по тенис за мъжки отбори. Пред 18 000 зрители на стадион "Пиер Мороа" в Лил Жо-Вилфред Цонга донесе победата на "петлите" с 3:1 след обрат срещу Душан Лайович с 2:6, 6:2, 7:6 (7), 6:2. Сърбите бяха без Новак Джокович, а Лайович им донесе единствената победа над Лука Пуи. Това ще е третият финал на капитана на Франция Яник Ноа, триумфирал на "Дейвис" срещу САЩ през 1991 г. и срещу Швеция през 1996 г. В Брюксел Белгия обърна Австралия с 3:2, като в последния ден Давид Гофен обърна Ник Кирьос с 6:7 (4), 6:4, 6:4, 6:4, а в решителния мач Стив Дарси сразии Джордан Томпсън с 6:4, 7:5, 6:2. Финалът ще се играе във Франция от 24 до 26 ноември. В плейофите за оставане в Световната група без Роджър Федерер и Стан Вавринка Швейцария надви Беларус с 3:2, а също като домакин Казахстан надигра миналогодишния победител Аржентина с 3:2.

Чеченски борец с първи медал за България

Чеченецът с наш паспорт Али-Паша Умарпашаев спечели бронз в дебютното си участие за България. На силния турнир "Александър Медвед" в Минск националът взе отличието в категория до 70 кг на свободния стил, като в малкия финал сразии руснака Нагибула Магомедов с 6:0. Категорията бе и най-многобройна и в нея стартираха 22 състезатели. Турнирът бе в чест на 80-годишния юбилей на патрона на турнира - трикратния олимпийски шампион Александър Медвед. Умарпашаев започна с убедителни победи - с по 10:0 над Раман (Блрс) и Зулфикар (Каз), а на четвъртфиналите се справи и с руснака Валиев с 6:5, но на полуфиналите отстъпи на друг руснак Дибиргаджиев. Умарпашаев ще се бори на световното до 23 г. в Полша през ноември.

Италианката Елена Пироне позира със златния медал в индивидуалното бягане по часовник от световния шампионат по колоездене на шосе в Берген, Норвегия, пред сънародничката си Алесия Виджила (вляво) и бронзовата медалистка Маделийн Фаснахт (Авл, вдясно)